

ZÁPAS O DUŠI 134

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

PODZIM 2017
ROČNÍK 28

Sola Scriptura – Jedině Písmo

Solus Christus – Jedině Kristus

Sola Gratia – Jedině milostí

Sola Fide – Jedině vírou

Soli Deo Gloria – Jedině Bohu sláva

Chvalte Hospodina, všechny národy,
všichni lidé, chvalte ho zpěvem,
Neboť se nad námi mohutně klene jeho milosrdenství.
Hospodinova věrnost je věčná! Haleluja.

Žalm 117

OBSAH

Potřebujeme novou reformaci?	3
Je nyní římská církev oddaná učení „sola gratia“?	4
Luther po 500 letech	6
Podoba církve zítřka	10
Sola fide – jediné vírou	16
Sola scriptura & praktický křesťanský život	21
Středem Božího milosrdenství je Kristus	28
Znamení žena	31
Zkažený systém (2)	32
Otázky a odpovědi k tématu dávání	38
Proč Bůh někdy nevyslychá modlitby?	40
Jsmo Boží loutky?	44

ZÁPAS O DUŠI © vydává Spolek Reformace.cz, Hošťálkova 1c, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012
 Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal
 Redakční rada: Daniel Adamovský, Radvan Hynek, Petr Papež, Julie Petrecká, Klára Steiger, Pavel Steiger, Iva Suchá, Jan Suchý
 Číslo 134 vyšlo 29. 9. 2017.
 Evidenční číslo MKČR: E 11180
 Fotografie na titulní straně: Jaroslav Kernal
 Tiskne Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky
 Vychází čtyřikrát do roka. NEPRODEJNÉ!
 ISSN 1804-2880 (Print)
 ISSN 2336-8330 (Online)

Zimní konference 2018

Konference Zápasu o duši
& Poutníkovy četby

CÍRKEV JAKO MÍSTNÍ SBOR

Co je to novozákonní církev

Jan Suchý

Úloha církve ve světě

Pavel Steiger

Biblické vedení církve

Aleš Novotný

Co to znamená být součástí církve

Daniel Adamovský

Založení nového sboru

Jaroslav Kernal

Místo konání

Univerzitní aula kampusu Bohunice

3. února 2018

Registrovaní účastníci obdrží knihu

„Co je zdravá církev?“

od Marka Devera.

Korespondenční adresa:

Spolek Reformace.cz

Hošťálkova 1c, 169 00 Praha 6

Telefon: (+420) 222 268 917

Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou nebo převodem z účtu. Jako variabilní symbol použijte číslo uvedené na adresním štítku.

Číslo účtu:

2600196560 / 2010 (ČR)

SK108330000002600196560 (SK)

HČJB vysílání v Rádiu 7

(www.radio7.cz)

pondělí 23³⁰–0⁰⁰ (Pořad Psáno jest!)

POTŘEBUJEME NOVOU REFORMACI?

Michael Horton

Proč potřebujeme novou reformaci? Co bylo tak zvláštního na první reformaci, že stojí za to uvažovat o druhé? Křesťanství ve středověku se zapletlo do víru pověr, nevědomosti a duchovní letargie. Stejně věci vidíme kolem nás i dnes.

Když Luther obnažil teologický skandál, křehké lešení římské církve začalo skřípat. Základy reformace byly dogmatické (týkající se učení). Reformace byla součástí renesance, která volala po návratu ke zdrojům. A tak se křesťanští učenci vraceli nejen k velkým klasikům západní civilizace, ale také k církevním otcům a k biblickému textu samotnému. Reformace byla největším hnutím návratu k Bibli v církevních dějinách od dob apoštolů. Tento návrat k Bibli však nebyl samoučelný, ale vedl k novému objevení základních biblických pravd, které církev buď zapoměla, nebo zavrhla. Tyto základní pravdy byly – jediné Písmo, jediné Kristus, jediné milost, jediné vírou a jediné Bohu sláva.

Všimněte si, že v každém z těchto hesel se objevuje příslovce „jedině“. Středověká církev pořád věřila v Písmo, v Krista, v milost, ve víru i v Boží slávu. Církev nikdy nepopírala tyto články víry, ve skutečnosti zakazovala ostatním, aby to činili. Konflikt mezi Římem a reformátory způsobilo slovíčko „jedině“. Písmo je jediná rozhodující autorita v otázkách víry a praxe. Kristus je jediný prostředník mezi Bohem a hříšníky. Víra je jediný nástroj pro naše ospravedlnění a Bůh je jediný, který si

v tomto díle od počátku do konce zaslouží veškeré uznání a chválu. Tato hesla tvořila jádro reformace.

Myslíte si, že reformace vychýlila tyto doktríny z rovnováhy ve vztahu k ostatnímu učení, jak se domnívá římskokatolická církev? Anebo věříte, že Bible učí, že jsme spasení jediné milostí, jediné skrze víru, jediné pro Kristovy zásluhy a jediné k Boží slávě a že toto je základní poselství Bible od knihy Genesis po Zjevení? Pokud je to ústřední biblická zvěst, pak musí být pro nás stejně podstatná jako pro reformaci v 16. století. Problémem je, že situace v dnešní církvi je mnohem horší, než byla ve středověku.

Podívejme se na každé z reformačních hesel ve světle dnešní reality. Tak zvaní evangelikální, biblicky věřící křesťané v Americe jsou údajně duchovními dědici protestantské reformace, avšak podle jejich odpovědí v posledních průzkumech se jejich názory v mnohém blíží názorům lidí ve středověku před reformací.

Dokonce i v konzervativních protestantských církvích je dnes zřídka slyšet heslo „jedině Písmo“. Nejvyšší autority a váhy se místo toho dostává populární psychologii, marketingu, principům managementu, pragmatizmu, konzumnímu životnímu přístupu, sociologickým datům a politické kampani.

Heslo „jedině Kristus“ je znevažováno těmi, kdo schvalují kulturu náboženského pluralizmu, podle kterého je Ježíš nejlepší,

avšak nikoli jedinou cestou k Otcí. Ve skutečnosti dvě třetiny evangelikálních křesťanů v Americe prohlašují, že ač jsme buddhisté, muslimové, židé či křesťané, všichni se modlíme ke stejnému Bohu.

Heslo „jedině milostí“ podlelo moralizmu, sebedůvěře a lidskému srdci. Ve středověku bylo oblíbené rčení, že Bůh neodepře svou milost těm, kteří činí, co je v jejich moci. Moderním protějškem tohoto rčení je věta, že Bůh pomůže těm, kteří si pomůžou sami. Podle Barnova průzkumu 87 % evangelikálních křesťanů, dědiců reformace, souhlasí s tímto středověkým římskokatolickým přesvědčením.

Reformačnímu heslu „jedině vírou“ byla kdysi věnována hlavní pozornost. Nakolik zvěstování ospravedlnění skrze víru se vytratilo z priorit moderní evangelikální církve, je zřejmé podle toho, jak hlavní ústředí evangelikálních církví nyní veřejně uznávají, že nemají problém mít společenství s těmi, kteří tuto pravdu popírají. Profesori evangelikálních seminářů nyní svobodně útočí na nauku, se kterou, jak učí Písmo, církev stojí nebo padá.

Pokud jde o heslo „jedině Bohu sláva“, je dnešní náboženství zaměřeno spíše na člověka než na Boha. Vidíme to ve chválách, vidíme to v každé stránce evangelikalizmu. Dokonce i církve jsou zaměřeny na to, jak nás Bůh může učinit šťastnými a uspokojenými.

Vázení, nezajímáme se o reformaci proto, že se udála kdysi v minulosti, ale proto, že jsme ve stejné situaci. Nejsme otrocky oddaní reformaci z 16. století. Dělalí stejné chyby jako my, avšak jsme přesvědčení, že to byla jedinečná a největší obnova apoštolského křesťanství od doby smrti samotných apoštolů. Z Boží milosti vrátili Boží slovo na scénu ve vsí jeho autoritě, jistotě, milosti a vykoupení a přinesli tak dlouho očekávanou obnovu Kristova těla, kterou mnozí hledali skrze povrchnější přístupy. A my se nacházíme přesně v tom místě, kde mnozí hledali obnovu a oživení pomocí různých cest před reformací, než se dostali do skutečné doktrinální a teologické krize.

www.whitehorseinn.org

Přeložil Štěpán Rucki.

JE NYNÍ ŘÍMSKOKATOLICKÁ CÍRKEV ODDANÁ UČENÍ „SOLA GRATIA“, „JEDINĚ MILOSTÍ“?

Leonardo De Chirico

Mnozí komentátoři, včetně těch evangelikálních, s dobrými úmyslem upozornili na to, co se zdá být srdcem *Společného prohlášení o učení o ospravedlnění* (dále jen Společné prohlášení) z roku 1999, které podepsaly římskokatolická církev

a Světová luterská federace. Bod 15 slavnostně říká:

„Toliko z milosti, ve víře ve spásné dílo Ježíše Krista, nikoli pro své zásluhy jsme u Boha přijati a dostává se nám Ducha sv., který obnovuje naše

srdce a volá a vyzbrojuje nás k dobrým skutkům.“

Pokud budeme číst mimo kontext a teologicky naivním způsobem, mohla by tato věta být odpovídajícím a ukázkovým shrnutím biblické zprávy, která se týká způsobu ospravedlnění (jedině z milosti, a ne na základě skutků), prostředků ospravedlnění (jedině vírou), základů ospravedlnění (zachraňující dílo Ježíše Krista) a důsledků ospravedlnění (přijetí Bohem a dar Ducha svatého, obnova srdce a začátek křesťanského života). Ovšem každé správné cvičení v teologické hermeneutice (což zahrnuje i čtení dokumentů z eumenických dialogů) musí brát ohled na bezprostřední i širší kontext, na význam použitých slov a na důsledky, které z dokumentu vyplývají. Bod 15 vytřzený z kontextu by z evangelikální perspektivy dával dobrý smysl. Přesto ho musíme považovat za nedílnou součást Společného prohlášení, a proto ho musíme chápat v kontextu celého dokumentu.

Svätostná milost

Při prezentaci různých aspektů učení se katolická a luterské církve shodují na svátostném pochopení milosti. Právě tento svátostný rámec staví vyjádření „toliko milostí“ z bodu 15 do pravého světla. Ve skutečnosti to znamená, že „spása je mu [hříšníkovi] darována Duchem sv. ve křtu“ (bod 25), což podkopává myšlenku, že Bůh zachraňuje hříšníky jediné z milosti skrze samotnou víru. Luterská teologie se svým učáním o znovuzrození skrze křest toto riziko skutečně podstupuje. Dále v bodě 28

Společného prohlášení stojí (a obě strany to vždy potvrzují), že „Duch sv. ve křtu připojuje člověka ke Kristu, ospravedlňuje jej a skutečně obnovuje“. Nemělo by nás překvapit, že katolické vysvětlení v tomto bodě silně zdůrazňuje, že „člověk je jako posluchač Slova a jako věřící ospravedlněn skrze křest“ (bod 27). Společné prohlášení chce tedy na jedné straně zdůraznit význam Boží spravedlnosti přijímané skrze víru, ale na druhé straně znovu mluví o tom, že pro ospravedlnění, a tedy pro spásu jsou nezbytné svátostné prostředky zprostředkované církví.

Postoj katolíků je dále posilován tvrzením, že katolíci se drží učení, ve kterém milost Ježíše Krista je „propůjčena“ ve křtu (bod 30). Podle tohoto pohledu není milost přijímána jediné vírou, ale je poskytována Bohem skrze církev, která ji předává (propůjčuje) křtem. Tento názor nemůže být smířen s učáním, podle něhož je spása jenom z milosti bez skutků, dokonce i bez těch svátostných. Takže navzdory všem dobrým úmyslům a obdivuhodnému úsilí o dialog výsledek daleko zaostává za očekáváním a za poslušným dodržováním Božího slova zjeveného v Písmu. Současný římský katolicismus je plně konzistentní s tradičním učáním, které říká, že k ospravedlnění dochází svátostným aktem při křtu.

Posilování Tridentu místo reformování Říma

Pro katolickou církev znamená „toliko z milostí“ z bodu 15, že milost je niterně, zásadně a nutně spojená se svátostí, a tedy s cír-

kví, která tuto svátost vysluhuje, a se skutky, které jsou s touto svátostí spojené. To znamená, že spasení nemůže být jediné z milosti, pokud ovšem vyjádření „jedině z milosti“ nerozumíme jako milosti, která je organicky začleněná do svátostí církve. Tím se ovšem zjevně dostáváme ke zcela odlišnému chápání milosti. Společně prohlášení se pokouší znovu popsat teologické pochopení spasení jazykem, který vypadá jako luteránský (a který si katolická církev přivlastňuje používáním takových vyjádření jako „toliko milostí“ v bodě 15 a vysvětlením, že skutky „přicházejí po ospravedlnění jako jeho plody“ v bodě 37). Nicméně tento nový popis spasení nebudí dojem, že by

došlo ke změně teologie vyjádřené tridentským koncilium (1545–1563), podle níž je milost svátostná a je nahlížena z hlediska lidské spolupráce na procesu spasení. Toto chápání milosti se zdá být cele v souladu s katolickou tradicí tridentského koncilu, která byla formálně aktualizována podle tradiční protestantské teologie. V tomto smyslu je Společné prohlášení jasným pokusem o rozšíření „katolicity“ (jde o schopnost absorbovat různé myšlenky bez toho, že by došlo ke změně podstaty) na straně Říma, aniž by zde došlo k jakémukoliv posunu k biblickému pochopení evangelia.

www.vaticanfiles.org

Překlad Kateřina Gjergji Holzerová.

LUTHER PO 500 LETECH

Josef Potoček

Dne 31. 10. 1517 se na dveřích kostela v německém Wittenbergu objevilo 95 tezí, podepsaných mladým profesorem místní univerzity – bylo mu tehdy 34 let – Martinem Lutherem. Byly uvedeny těmito slovy: „Z lásky k pravdě a ve snaze přivést ji na světlo budou následující (slova) předmětem disputace ve Wittenbergu, za předsednictví ctihodného otce Martina Luthera, magistra sedmi svobodných umění a svaté teologie, jakož i řádného učitele tamtéž. Proto žádá, aby ti, kdo by s ním nemohli diskutovat osobně, učinili tak na dálku písemně. Ve jménu našeho Pána JEŽÍŠE KRISTA. Amen.“ Je možné, že k tomu legendárnímu přibití na chrámové dveře ve sku-

tečnosti ani nedošlo, že teze jen poslal jako přílohu dopisu mohučskému arcibiskupovi. V každém případě se však rychle začaly šířit po celé německé říši a spustily lavinu událostí, které pak do dějin církve vstoupily pod označením reformace.

Zde stojím, nemohu jinak

Martin Luther se narodil 10. 11. 1483 v německém Eisleben, v letech 1501–1505 studoval filozofii v Erfurtu, v roce 1508 se stal profesorem na univerzitě ve Wittenbergu, kde také v roce 1512 získal doktorát teologie a zahájil kazatelskou činnost. Jako jiné Boží svědky před ním – např. oxfordského teologa Johna Wycliffa či našeho Mistra Jana Husa – ho nenechávaly chlad-

ným nepořádky v církvi. Způsobem, kterým chtěl na tuto situaci upozornit, bylo sepsání 95 tezí zaměřených na skandální podobu odpustkových praktik. Uvedme si z nich tři příklady: Teze (1) „*Když náš Pán a mistr Ježíš Kristus řekl: ‚Čiňte pokání, chtěl, aby celý život věřících byl pokáním.‘*“ Teze (11) „*Přeměny kanonického trestu v trest očišťovací je koukol jistě zasetý v době, kdy biskupové spali.*“ (Sarkastické vyjádření v narážce na Ježíšovo podobenství u Mt 13,24–26). Teze (48) „*Je zapotřebí učit křesťany, že papež potřebuje mnohem více modlitby než peníze.*“ Odezvu, kterou to vyvolalo, mohl očekávat: Místo tolik potřebné reflexe se ho církev snažila umlčet, stejně jako v dalších podobných případech. Luther se však nenechal odradit, v roce 1519 se zúčastnil disputace v Lipsku, na které popřel neomylnost papeže. Když pak následovala bula papeže Lva X. s hrozbou klatby, odpověděl Luther vydáním svých spisů, ve kterých své názory obhajoval. A když po jejich veřejném pálení sám reagoval veřejným spálením papežské buly, nařídil Lev X. jeho exkomunikaci.

V roce 1521 svolal císař Karel V. do Wormsu říšský sněm, který měl situaci vyřešit: Luther tam byl vyzván, aby své teze odvolal. Místo toho tam však zazněla jeho památná slova, která vešla do dějin: „*Hier stehe ich, ich kann nicht anders – Zde stojím, nemohu jinak.*“ Výsledkem pak bylo vydání tzv. Wormského ediktu, kterým byl Luther prohlášen za kacíře, a jeho spisy byly zakázány. V této kritické chvíli, ne nepodobné Husově situaci na koncilu, zasáhli Luthe-

rovi vlivní příznivci z řad šlechty. Kurfiřt Filip Moudrý ho nechal ukrýt na hradě Wartburg a Luther využil vynucený azyl k překladu Nového zákona. Do Wittenbergu se vrátil po dvou letech, kdy už se reformní hnutí nedalo zastavit.

V 95 tezích se učení o ospravedlnění ještě neobjevuje, Luthera však kritika odpustků vedla dál k hledání odpovědi na otázku, v čem tedy spočívá odpuštění? Jak vlastně může být hříšník ospravedlněn před Bohem? Odpověď našel v Písmu, zejména v Pavlově listu k Římanům: Pouhou vírou, proto, že za mne zemřel Kristus. Když na dalším sněmu ve Špýru císař žádal, aby se přívrženci reformace – šest knížat a zástupci 14 říšských měst – podřídili ve věcech víry (tedy ve výsostné věci svědomí!) stanovisku většiny a požadavkům Wormského ediktu, odpověděli prohlášením, které vešlo do dějin jako Protest ze Špýru (1529, odtud „protestanti“). Pak už byla otevřena cesta k Augsburskému vyznání víry (Melanchton, 1530), které dodnes představuje shrnutí víry luterských evangelických církví na celém světě.

V roce 1522 se Luther oženil s Kateřinou Bora, ve které měl trvalou životní oporu; roku 1534 dokončil – spolu s dalšími spolupracovníky – překlad Starého zákona. Zemřel 18. 2. 1546, v 62 letech. Začátek světové reformace je neoddělitelně spojen s jeho jménem.

Těžce vybojovaný zápas

Ve Wormsu je dnes velký působivý památník reformace. Uprostřed je pomník Martina Luthera v nadživotní velikosti obklope-

ného čtyřmi sedícími postavami. Jsou to Petr Valdo, John Wycliff, Jan Hus a Girolamo Savonarola. Luther tak obrazně stojí na ramenou svých předchůdců. Tuto centrální kompozici obklopuje další linie postav, která zahrnuje dva z Lutherových šlechtických příznivců (Fridrich Moudrý a Filip Hesenský), jeho blízkého spolupracovníka Filipa Melanchtona, hebraistu Johanna Reuchlina a symbolicky i tři říšská města: Magdeburg jako město utrpení (krvavě dobyté a vypleněné během náboženské války), Špýr jako město odvahy (Protest, 1529) a Augsburg jako město smíření (luterská konfese, 1530).

Připomeňme si krátce i Lutherovy předchůdce: Petr Valdo (2. pol. 12. stol.) byl bohatý lyonský kupec, který prožil Boží zastavení, rozdal všechen svůj majetek a stal se putujícím kazatelem. Následoval spor s církví, klatba, pronásledování... Nevíme, kdy a za jakých okolností zemřel. Zanechal za sebou ale valdenské hnutí, nesené čistým etosem evangelia a tvrdě pronásledované, které prof. Molnár označil jako „červánky reformace“. John Wycliff (1320–1384) byl teolog působící na Oxfordu, který církev podrobil zásadní kritice. V traktátu *O pravdivosti sv. Písma* (1378) prohlásil Bibli za jediný základ pro život křesťana. Ve spisku *O moci papeže* (1379) označil papežství za úřad vytvořený člověkem. V traktátu *O eucharistii* (1380) odmítl transsubstanciaci. Díky ochraně šlechty dožil svůj život – na rozdíl od ostatních Lutherových předchůdců – v poklidu. Důvod té přízně spočíval v tom, že církev v Anglii tehdy vlastnila 1/3 půdy a v mo-

cenském zápase přicházela Wycliffova kritika šlechtě vhod. Odveta církve ho přesto dostihla, avšak až posmrtně. Na koncilu v Kostnici bylo 45 tezí vybraných z Wycliffových spisů odsouzeno jako hereze a na základě toho byly jeho ostatky roku 1428 vyhrabány a spáleny.

Jan Hus (1371–1415) byl Wycliffem silně ovlivněn, jeho spis *O církvi* obsahuje citace z patnácti Wycliffových traktátů, jejich podíl činí téměř čtvrtinu latinského originálu. Akta Husova procesu se nedochovala, je však známo 30 článků, pro které byl odsouzen. Článek 25 zní: „*Odsouzení 45 článků Johna Wycliffa od doktorů je nerozumné a nespravedlivé; nejedná se o herezi.*“ Ani Hus – podobně jako Luther – „nemohl jinak“. Pro své svědomí a poznanou Boží pravdu – důvody stejné jako u Luthera – neodvolal a skončil na hranici. Luther Husa zpočátku neznal. Když se ale seznámil s jeho spisy, tak prohlásil: „*Dodnes, aniž jsem to věděl, učil jsem a zastával všechny nauky Jana Husa.*“

Girolamo Savonarola (1452–1498) působil ve Florencii, kde získal podobné postavení jako Kalvín v Ženevě. Pak se ale dostal s církví do konfliktu, byl obžalován, odsouzen a upálen. Ve 45 letech, v podobném věku jako Hus.

Limity dorozumění

Je potěšitelné, že ta doba urputného pronásledování, násilných konverzí, pálení knih a vraždění pro víru je za námi. Základním postojem je dnes snaha o rozhovor, není ale jasné, jakými motivy je vlastně nesena a k čemu tato nová situace

směřuje. Aktivita spojené s Lutherovým výročním vyvolávají pozornost, mohou být ale i matoucí: Zahájení jubilejního roku 500. výročí Lutherova vystoupení dne 31. 10. 2016 ve švédském Lundu se zúčastnil papež František. Na mezinárodním kongresu historiků v Římě ve dnech 30. – 31. 3. 2017 na téma „Luther po 500 letech“ se setkali – vedle dalších akademiků – emeritní předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů kardinál Walter Kasper a zemský biskup Evangelické církve v Německu prof. Heinrich Bedford-Strohm. 11. 3. 2017 se v Německu konala „Smírná bohoslužba“, na které zástupci katolíků i protestantů nešetřili optimismem: „*Připomínka reformace má být novým začátkem, který vede k jednotě církví*“, uvedl předseda římskokatolické církve v Německu. „*Je to rozhodující krok k jednotě církví*“, souhlasil generální sekretář Světové rady církví. Předseda Světové luteránské federace biskup Munib Younan vyjádřil v relaci pro Vatikánský rozhlas dokonce názor, že „*ekumenismus dnes už nespočívá výlučně na teologickém dialogu, ale také na vzájemné důvěře a přátelství*“. Věř, že za deset, patnáct let dojdou obě strany k dohodě i v takových věcech, jako je učení o církvi, duchovní služba (kněžství) a eucharistie. Atp.

Mnozí tento optimismus sdílejí, avšak přesná znalost věci a zkušenosti s povrchní, akademickou ekuménou poválečné doby varují. Hesla o důležitosti toho, co nás spojuje, nemohou stačit, zejména pokud jdou – jako právě v případě reformace – na úkor čistoty biblického učení.

Limity dorozumění jsou zřejmé i z výsledku nedávného pokusu o rehabilitaci Mistra Jana Husa. V roce 1993 byla při České biskupské konferenci ustavena Komise pro studium problematiky, spojené s osobností, životem a dílem Mistra Jana Husa, za účasti arcibiskupa Miloslava Vlka, paulána Františka Holečka a řady dalších. Práci ukončila na sympoziu o Mistru Janu Husovi v roce 1999, výsledek byl ale velkým zklamáním. Zazněla slova lítosti nad jeho smrtí a ocenění Husovy osoby, avšak bez revize jeho procesu, bez zneplatnění Husova odsvědčení a bez stanoviska k jeho učení. V podobném duchu se neslo i vyjádření papeže Jana Pavla II. během jeho návštěvy v České republice v prosinci 1999: „*Cítím povinnost vyjádřit hlubokou lítost nad krutou smrtí, na kterou byl Jan Hus vydán, a nad následnou ranou, zdrojem konfliktů a rozdělení, která se tímto způsobem rozevřela v myslích a srdcích českého lidu.*“ Obdobně se vyslovil i papež František v Římě při příležitosti Husova výročí v roce 2015. Je výmluvné a varující, když ani v případě tak jednoznačném nedokáže katolická církev říci více.

Reformace nebyla omylem

Vysvětlení podává historie. Oficiální odpovědi na reformaci byl Tridentýský koncil (1545–1563), jehož závěrečnou část ovládl jezuité a jehož závěry jsou platné i dnes. Tak např. ve věci eucharistie prohlásil: „*Jestliže někdo odmítá zázračnou změnu podstaty chleba a vína, kteroužto změnu Církev nazývá transsubstanciací, buďťž proklet!*“ Obdobně je to i ohledně

učení o církvi, o postavení papeže, kněžství, uctívání svatých, později k tomu přibyla i mariánská dogmata, dogma o papežské neomylnosti atp. Rozdíly prostě zůstávají, není jich málo, a především, mají povahu fatálních omylů a těžkých hříchů. Můžeme si také připomenout dokument vatikánské Kongregace pro nauku víry *Odpovědi na některé otázky o aspektech církevního učení z roku 2007*: „*Církev Kristova se uskutečňuje v katolické církvi... Tato církev je řízena Petrovým nástupcem a biskupy ve společenství s ním.*“ Tento dokumentu dále uvádí, že křesťanské komunity vzešlé z reformace 16. století nenazývají církvemi: „*Podle katolické nauky tato společenství nemají apoštolskou posloupnost, nezachovala pravou a celistvou podstatu eucharistie, a proto postrádají konstitutivní prvek bytí církve.*“ Toto stanovisko římsko-katolické výlučnosti potvrdil papež Benedikt XVI. Jejich smysl je zřej-

mý: Cílem je návrat „odloučených bratří“ pod autoritu Říma.

Co říci závěrem? V době Lutherova vystoupení promeškala tehdejší církev svoji příležitost. Místo obnovy nastalo rozdělení, po pravoslavném schizmatu z roku 1054 se další část církve dostala mimo autoritu papeže. A už se tam nevrátí. Reformace, to nebylo jen nějaké hašteření, situace, kdy se dva pohádají a pak, když hlavy vychladnou, se usmíří a všechno je zase v pořádku. Byl to těžce vybojovaný a draze zaplacený zápas o důležité biblické principy, které katolická církev odmítla. Doba se změnila, principy vzešlé z reformace ale zůstávají stále stejné: *Sola Gratia, Sola Fide, Sola Scriptura*. Protestanti na svých postojích nemohou nic měnit, aniž by výsledky reformace oslabili či zpochybnili. Reformace nebyla omylem. Její smysl a význam potvrdila historie. *Solus Christus, Soli Deo Gloria.*

PODOBA CÍRKVE ZÍTRKA

Peter Hammond

Martin Luther (*1483) studoval nejdříve filosofii, pak práva, krátce nato vstoupil do augustiánského kláštera a nakonec byl vysvěcen na katolického kněze. Přednášel filosofii a teologii, získal doživotní biblickou profesuru a v r. 1513 započal kazatelskou činnost. Na základě studia Bible dospěl k závěru, že oficiální učení církve a její praxe neodpovídá Písmu. Kriticky reagoval na prodej odpustků. Popřel neomylnost papeže, koncilů a dospěl k poznání, že Boží mi-

lost platí pro každého, kdo ji vírou přijme. Boží spravedlnost je příčinou naší spásy a stejnou spravedlností jsme ospravedlňováni. Nejde tedy o naši spravedlnost, ale o prokázanou milost, dar živé víry, která se podřizuje Boží vůli. V r. 1521 byl z katolické církve exkomunikován. Luther zpočátku neusiloval o založení nové církve, ale o obnovu církve na základě těchto principů:

- **Sola scriptura:** Autorita Písma je vyšší než autorita církve.

- **Sola fide:** Člověka ospravedlňuje jeho víra, nikoliv dobré skutky.
- **Sola gratia:** Boží milost je dar, není možné si ji nijak zasloužit nebo koupit.

Z nich vyplývají i negativní stanoviska k otázkám pelagianismu (skutkaření), sedmi svátostí, uctívání svatých a Marie, učení o očištění, papežství atd. Tak se německý teolog, autor řady duchovních, politických a pedagogických spisů, církevních písní, překladu Bible do němčiny, stal nejen kritikem katolické církve, ale i zakladatelem protestantismu (Wikipedie).

Nastává druhá vlna reformace katolické církve?

Jak se zdá, katolická církev má tentokrát nového reformátora, ne kněze zdola, ale promlouvá přímo z papežského stolce. Papež František vykročil za hranice církve mnohem dále, než se kdy při reformaci katolické církve snažil Martin Luther. Papež František je považován za reformátora nejen církve, ale současného ekonomického a politického uspořádání světa. Světový mír, trvale udržitelné životní prostředí, sociální spravedlnost, migrační politika, výzva, aby z ekonomie byla vyloučena nerovnost, nespoutaný kapitalismus považuje za „novou tyranii“.

Papežovo úsilí nezapře spřízněnost s latinskoamerickým osvobozeneckým hnutím a teologií osvobození. V podstatě jde o marxismem inspirované levicově orientované hnutí. Není divu, že některé papežovy dokumenty spíše připomínají latinskoamerické marxistické výzvy, které jsou společné spíše levici než církvi. Na adresu

Evropské unie se vyjádřil následovně: přirovnal Evropu k neplodné Sáře, ženě Abraháma, kterou oplodní uprchlíci.

Papež František je historicky prvním papežem, který se osobně zúčastnil oficiální připomínky osobnosti a myšlenkového dědictví **Martina Luthera**. Sbližování, tolerance v duchu ekumenismu v řadách liberálního křesťanství i hlavou katolické církve, papežem Františkem. Někteří označují papeže Františka za odvážného bojovníka Vatikánu, který svými názory připravuje cestu pro dramatické změny nejen uvnitř církve. Sotva kdo umí rozlišit, zda jde o protestantizaci katolické církve, nebo katolizaci církve protestantské. Obojí lze pozorovat na obou stranách.

95 TEZÍ REFORMACE PRO DNEŠEK

Na základě historických 95 tezí Martina Luthera, které byly publikovány 31. října 1517 a které zahájily protestantskou reformaci, nabízíme reformační teze ve snaze stimulovat modlitební zamyšlení při studiu Božího slova, diskusi v církvi a pozitivní akce pro reformaci dnes.

Nutnost reformace současné církve

V originálním textu jsou Lutherovy teze předloženy jako náměty k disputaci. Často se v nich objevují slova jako papež, očištec, odpustky, ale mějme na paměti, že mnohé staré nešvary se zachovaly do našich dnů a objevují se nové. Čtete proto s ohledem na historii v souvislosti s přítomností i budoucností církve:

- ◆ *Boží hněv se zjevuje z nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí, kteří*

svou nepravostí potlačují pravdu.

(Ř 1,18)

- ◆ Zrádné rty jsou Hospodinu ohavností, kdežto zalíbení má v těch, kdo prosazují pravdu. (Př 12,22)

Teze

1. Když náš Pán a mistr Ježíš Kristus řekl: Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské (Mt 4,17), chtěl, aby celý život věřícího byl pokáním.

2. Těmto slovům nelze rozumět tak, že znamenala pokání svátostné, tj. vyznání (zpověď) a odpuštění udílené kněžími.

Nejde o symbolické gesto oddanosti a teorii spasení, bez osobní zkušenosti.

3. Avšak neznamenají pouze vnitřní pokání, neboť není žádné vnitřní pokání bez různého vnějšího umrtvení těla.

Biblické pokání zahrnuje: přesvědčení – změnu mysli; pokání – změnu srdce; a obrácení – změnu života. Nestačí vyznat hřích, hřích musíme také odmítnout, odpudit ho a opustit ho. Pokání znamená změnu mysli, změnu srdce, změnu návyků a změnu chování.

4. A tak trest za hřích trvá tak dlouho, jak dlouho trvá nenávisť k sobě (to je skutečné vnitřní pokání), a pokračuje až do našeho vstupu do nebeského království.

- ◆ „Nyní tedy“, je výrok Hospodinův, „navraťte se ke mně celým srdcem, v postu, pláči a nářku. Roztrhněte svá srdce, ne oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování, shovívavý a nejvyšší milosrdný. Jímá ho lítost nad každým zlem. (Jl 2, 12–13)

5. Papež nemá v úmyslu odpustit a nemůže odpustit žádné jiné tresty než ty, které udělil ze své vlastní autority nebo na základě kanonického práva.

Jedinečné poselství Petra o Letnicích:

- ◆ Obratě se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. (Sk 2,38)

6. Papež nemůže odpustit žádnou vinu. Může jen vysvětlovat a ukazovat, že bylo Bohem odpuštěno. Může samozřejmě odpouštět vinu v případech týkajících se jeho posouzení. Pokud by někdo pohrdal odpuštěním v těchto případech, zůstala by vina celá neodpuštěna.

Toto poselství bylo určeno rané církvi:

- ◆ Proto čiňte pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy. (Sk 3,19)

7. Bůh neodpouští vinu nikomu, kdo se současně ve všech věcech nepokoří před knězem, Božím zástupcem.

Srdcem evangelia je nový a změněný život v Kristu.

8. Církevní ustanovení o pokání jsou vložena jen na živé. Nic podle nich nelze ukládat umírajícímu.

Bůh je svatý Bůh a jeho spravedlivost vidíme v jeho zákoně. Člověk je hříšný, proto musí činit pokání z bezbožnosti a důvěřovat Kristu.

9. Duch svatý v papeži je k nám vlídný, protože vždy dělá ve svých dekretech výjimku v případě smrti a nutnosti.

Pokání a víra se musí projevovat poslušností Kristu a ochotou obětovat se a trpět pronásledování pro Krista. Pro ty, kteří se k němu obracejí v pokání

a důvěře, Bůh slibuje velké požehná-
ní, odměny a věčný život.

10. Z nevědomosti a špatnosti jednají ti kněží, kteří pro umírající ponechávají církevní tresty v očistci.

Než se vrátil do nebe, náš Pán Ježíš Kris-
tus svým následovníkům přikázal:

- ◆ ... v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům ... (Lk 24,47)

11. Názor, že církevní tresty mohou být přeměněny na tresty v očistci, je očividně koukol, který byl zaset, když biskupové spali.

Spása je pouze milostí Boží, přijatá
jedině vírou, na základě prolití Kris-
tovy krve na kříži Kalvárie pro
usmíření Božího hněvu.

12. V dřívějších dobách byly církevní tresty udílány před a ne po rozhrěšení k prokázání opravdovosti pokání.

Biblická spása vždy zahrnuje změnu
chování.

- ◆ Svěvolník ať opustí svou cestu, muž propadlý ničemností svoje úmysly; nechť se vrátí k Hospodinu, slituje se nad ním, k Bohu našemu, vždyť odpouštím mnoho. (Iz 55,7)

13. Umírající jsou smrtí osvobozeni od všech trestů, neboť již zemřeli církevním předpisům a dosáhli zproštění z jejich pravomoci.

Ti, kdo učí, že pokud máte víru, pak
jste spaseni, bez ohledu na to, jak se
chováte, jsou falešní učitelé. Písmo
jasně ukazuje, že stejně jako pokání
bez víry není pravým pokáním, tak
víra bez pokání není pravou vírou.
Pokání a víra jsou dvě strany stejné
mince. Víra vždy ovlivňuje chování.

14. Nedostatečné zdraví ducha, tj. nedostatek lásky, s sebou nutně přináší strach, který je tím větší, čím menší je láska.

- ◆ Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá. Někdo však řekne: „Jeden má víru a druhý má skutky.“ Tomu odpovím: „Ukaž mi tu svou víru bez skutků a já ti ukážu svou víru na skutcích.“ ... Jako je tělo bez ducha mrtvé, tak je mrtvá i víra bez skutků. (Jk 2,17–26)

15. Tento strach a hrůza jsou dostatečně samy o sobě – nemluvě o jiných věcech – aby reprezentovaly trest očistce, protože to je velmi blízko hrůze zoufalství.

Písmo nás varuje, abychom neza-
tvrzovali svá srdce (Ž 95,8).

- ◆ Blaze člověku, který se stále bojí Boha, ale kdo zatvrdí své srdce, upadne do neštěstí. (Př 28,14)

16. Peklo, očistec a nebe lze rozlišit podobně jako zoufalství, téměř zoufalství a jistotu bezpečí.

- ◆ Což nevíte, že nespravedliví nebudou mít účast v Božím království? Nemylte se: Ani smilníci, ani modláři, ani cizoložníci, ani nemravní, ani zvrácení, ani zloději, ani lakomci, opilci, utrhači, lupiči nebudou mít účast v Božím království. A to jste někteří byli. Dali jste se však obmýt, byli jste posvěceni, byli jste ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a Duchem našeho Boha. (1K 6,9–11)

17. Zdá se, že u duší v očistci se snižuje hrůza a roste láska.

- ◆ Pán slibuje, že vyslyší a uzdraví zjihlé a pokorné srdce. (2Kr 22.19)

- ◆ *Hospodin je blízko těm, kdo jsou zkrúšeni v srdci, zachraňuje lidi, jejichž duch je zdeptán. (Ž 34,19)*
- ◆ *Oběť, kterou bych dal, se ti nezalíbí, na zápalných obětech ti nezáleží. (Ž 51,18)*

18. *Zdá se, že nelze dokázat ani rozumem ani Písmem, že duše v očistci nemá možnost získat zásluhy, tj. růst v lásce.*

- ◆ *Odhodte od sebe všechny nevěrnosti, jichž jste se dopouštěli, a obnovte své srdce a svého ducha. Proč byste měli zemřít... (Ez 18,31)*

19. *Rovněž se zdá být neprokázané, že duše v očistci, nebo všechny z nich, jsou si jisté vlastní spásou, i když my si jisti jsme.*

Ti, kteří tvrdí, že můžeme přijmout Ježíše jako Spasitele, aniž bychom ho přijali jako Pána, jsou falešní učitelé. Židům, kteří byli otroky v Egyptě, by nestačilo, kdyby Mojžíš vyhlásil, že v Hospodinu mají naprostou svobodu a přitom by je ponechal v Egyptě pod jařmem egyptského otroctví.

20. *Pokud tedy papež vyhláší „úplné odpuštění trestů“, nemyslí odpuštění všech trestů, ale jen těch, které sám udělil.*

Nedostačovalo by nic menšího, než vysvobození z Egypta, osvobození z otroctví. Aby Izraelci mohli oslavovat židovské velikonoce, jak to Boží věčný záměr vyžadoval, museli opustit Egypt, projít Rudým mořem a stát se svobodnými lidmi v zaslíbené zemi.

21. *Hlasatelé odpustků tedy bloudí, pokud tvrdí, že papežské odpustky osvobozují a zachraňují člověka ode všech trestů.*

Hřích je vážný, přesto jsme vůči hříchu příliš tolerantní.

- ◆ *Bůh však prominul lidem dobu, kdy to ještě nemohli pochopit, a nyní zvěstuje všem, ať jsou kdekoliv, aby této neznalosti litovali a obrátili se k němu. (Sk 17,30)*

22. *Papež tedy neodpouští duším v očistci žádné tresty, které si měly podle církevních ustanovení odpykat v tomto životě.*

Hřích je více znečišťující než špína, nebezpečnější než nevybuchlá bomba, ohrožuje život víc než smrtelná nemoc, víc než zákeřný virus.

- ◆ *Dotazujte se Hospodina, dokud je možno ho najít, volejte ho, dokud je blízko. (Iz 55,6)*

23. *Papež tedy neodpouští duším v očistci žádné tresty, které si měly podle církevních ustanovení odpykat v tomto životě.*

- ◆ *Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Hospodinovo svědectví je pravdivé, nezkušeny jím zmoudří. (Ž 19,7)*

První povinností kazatele evangelia je vyhlásit Boží zákon a ukázat povahu hříchu. Přehlížení zákona vede k falešné naději, k vytvoření falešného standardu křesťanské zkušenosti a naplňuje církev falešnými obrácenými.

- ◆ *Začátek moudrosti je bázeň před Hospodinem a poznat Svatého je rozumnost. (Př 9,10)*

24. *To nutně znamená, že většina lidí je klamána úplným a vychloubačným slibem odpuštění všech trestů.*

Nikdy nepřijmou milost, dokud se nebudou třást před spravedlivým a sva-

tým Bohem a jeho zákonem. Spasení je jedině milostí Boží, přijímané jedině vírou.

- ◆ *Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry. (Ga 3,24)*

25. Moc, kterou má obecně papež nad očištěm, je stejná jako moc, kterou má biskup nebo kněz ve své diecézi nebo farnosti.

Samotné Písmo je pro nás autoritou.

- ◆ *Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2 Tm 3,16–17)*

26. Papež koná správně, pokud vyhlašuje odpuštění duším v očištěm, ne však mocí klíčů, kterou ani nemá, ale na způsob přímlyvy za ně.

Kristus sám je hlavou církve. Kristus je jediným prostředníkem mezi Bohem a člověkem. Pravda dobývá. Ne všechny tmy dokáže skrýt nejmenší světlo.

27. Pouze lidské učení hlásají ti, kteří prohlašují, že když cinkne peníz o dno truhlice, vyletí duše z očištěm.

Musíme zapřít své já, nemáme hýčkat sami sebe. Pro mnoho lidí je důležitá zkušenost. Ale pro křesťany Písmo musí být konečnou autoritou. Emoce jsou špatnou náhradou za Písmo.

28. Je jisté, že když cinkne peníz o dno pokladnice, vzroste lakota a žádostivost, ale výsledek přímlyvné modlitby církve je jen v rukou Božích.

Písmo nás varuje: Naučte se nepřekrucovat to, co je psáno, abyste se... nauči-

li, co znamená, ne nad to, co je psáno; a nikdo se nepyšnil jedním z nás proti druhému (1K 4,6–14). Musíme rozlišovat hnutí a učitele, kteří jdou za hranice Písma a zjevně hlásají to, co neplyne jasně ze svatých Písem.

29. Kdo ví, zda všechny duše v očištěm chtějí být vykoupeny tak, jak známe z vyprávění o svatých, Severinovi a Paschalovi.

Křesťané se musí vyvarovat těch církví, které se snaží vypadat a znít jako svět. V mnoha církvích je velké poslání církve ignorováno a nahrazeno aktivismem v oblasti sociální spravedlnosti, bojem s chudobou, zaměřením na zdraví a prosperitu, přitažlivou zábavu s důrazem na sobecké a materialistické potřeby svých následovníků. Mnoho současných církevních vůdců projevuje nedostatek bázně před Bohem a hlásá jiné evangelium a jiného Ježíše než toho, který je představen ve svatém Písmu.

30. Nikdo si nemůže být jistý pravostí své litoosti, natož pak odpuštěním všech trestů.

Mnozí populární kazatelé dnes říkají lidem to, co chtějí slyšet, místo toho, co by měli slyšet. Víra pro ně znamená „pojmenuj a přivlastni si“, kazatelé bohatství, zdraví a prosperity mohou být populární, ale jsou to falešní učitelé. Úspěšně očkují lidi proti pravému křesťanství. Musíme být jako berojští, kteří přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel (Sk 17,11).

31. Tak vzácné jako opravdu kající se člověk jsou případy těch, kdo si kupují odpustky, tj. výjimečně vzácné.

Zralý křesťan rozlišuje. Nemůžeme milovat Boha, aniž bychom ho znali. Nemůžeme Boha poznat, nebudeme-li studovat jeho Slovo, Bibli. Křesťané by měli zkoumat, zda se nacházejí ve víře. Došlo ve vašem životě k opravdové změně? Projevili jste opravdový zármutek nad svými hříchy? Milujete Boha celým srdcem, duší, myslí a silou? Studujete rádi Boží slovo? Modlíte se rádi a často? Nenávidíte hřích?

32. Ti, kteří si jsou jisti vlastní spásou na základě odpustkových listů, budou spolu se svými učiteli navěky zavrženi.

Máme příkázání bojovat za víru, která byla jednou dána svatým: *Milovaní, velmi jsem si přál psát vám o našem společném spasení, ale teď pokládám za nutné napomenout vás, abyste zápasili o víru, jednou provždy odevzdanou Božimu lidu (Ju 1,3).* Náš Pán Ježíš Kristus je náš příklad, on odhalil falešné proroky, zákoníky a farizeje, jejich pokrytectví a falešné učení.

33. Je nutné mít se na pozoru před těmi, kteří hlásají, že papežské odpustky jsou

darem Božím, který lidem umožňuje usmíření s ním.

Dobrota člověka je nebiblický koncept.

- ◆ *Nejúskočnější ze všeho je srdce a nevyléčitelné. Kdopak je zná? Já Hospodin zpytuji srdce a zkoumám ledví, já každému splatím podle jeho cesty, podle ovoce jeho skutků (Jr 17,9–10).*

34. Neboť tyto odpustkové listy se týkají výhradně svátostného pokání ustanoveného lidmi.

Znamení a zázraky nikoho nezachrání. V Janově evangeliu čteme: *Když byl v Jeruzalémě o velikonočních svátcích, mnozí uvěřili v jeho jméno, protože viděli znamení, která činil. Ježíš jim však nesvědčoval, kdo je, poněvadž všechny lidi znal; nepotřeboval, aby mu někdo o něm říkal svůj soud. Sám dobře věděl, co je v člověku (J 2,23–25).* Náš Pán na tuto skutečnost sám upozorňoval: *Toto pokolení je zlé; žádá si znamení, ale znamení mu nebude dáno, leč znamení Jonášovo (Lk 11,29).*

Pokračování příště.

SOLA FIDE – JEDINĚ VÍROU (EF 2,8–9)

Jaroslav Kernal

Máme před sebou jeden z nejdůležitějších textů v Písmu. Jde o naprostý základ celého křesťanství. Mluvíme o věčnosti, o životě a smrti – o věčné blaženosti v Boží blízkosti nebo o věčném zatracení v temnotě, kde je pláč a skřípění zubů. Nejsme tedy na místě, kde bychom si mohli dovolit

chybovat. Potřebujeme důkladně porozumět tomu, jak jsme spaseni.

Verš osm doslova říká: Jste tedy spaseni touto milostí skrze víru. Milost má velmi jasný význam, a my ho můžeme vymezit třemi pojmy – nezasloužená, svrchovaná a účinná. Právě taková je

Boží milost, která nás zachraňuje. Ale osmý verš jde ještě o krůček dál, protože zdůrazňuje naprosto konkrétní Boží milost. Odkazuje na milost, která se zjevila zcela určitým způsobem a tak nám přinesla spasení. Navazuje tu na verš 7:

◆ *...aby se nadcházejícím věkům prokázalo, jak nesmírné bohatství milosti je v jeho dobrotě k nám v Kristu Ježíši. (Ef 2,7)*

V Kristu Ježíši nám Bůh prokazuje nesmírné bohatství své milosti. Ježíšem Kristem jste spaseni. Milost nás zachraňuje. Tato milost byla ztělesněna v Ježíši Kristu, a proto mluvíme o tom, že on je náš Spasitel. On je náš Vykupitel, protože svou krví zaplatil za hříchy svého lidu, je obětí smíření, protože na sebe vzal Boží hněv, a tím nám zprostředkoval přístup k Bohu a k nesmírnému bohatství jeho milosti, takže je jediným Prostředníkem, který nám přináší spasení. Tou milostí jste spaseni! Milost, o které mluvíme, odkazuje na evangelium slávy našeho Pána Ježíše Krista (2K 4,4).

V Efezským 2 Pavel popisuje, co s námi Bůh udělal. Byli jsme hříšníci, duchovně mrtví, sloužili jsme ďáblu, světu a svým vlastním žádostem (žádostem těla i mysli), čímž jsme si vysloužili označení „synové (a dcery, ženy na tom nejsou o nic lépe než muži!) neposlušnosti“. Je tady popsán náš úděl – jako takoví jsme byli dětmi Božího hněvu. To je přirozený úděl každého člověka – rodíme se jako hříšníci a vzbouřenci, nad nimiž plane Boží hněv. Člověk není žádné miloučké stvoření, na které by Bůh zálibně hleděl a přemýšlel, jak by mu mohl pomoci, aby ho dostal z té šlamasty-

ky, do které se člověk vinou Adama dostal – nic takového! V hloubi lidské přirozenosti je stejná neposlušnost, stejná vzpoura a stejný vzdor, jako byl v Adamovi. Proto nás Boží Syn, Ježíš, kterého Bůh vzkřísil z mrtvých „vysvobozuje od přicházejícího hněvu“ (1Te 1,10).

Efezským 2 detailně popisuje, jak se to děje. Tím, kdo zde jedná, je Bůh, proto je celý tento proces, kterým je popsána naše záchrana a vysvobození, nazván milostí. Je zde řeč o důvodu: **z veliké lásky**, jíž si nás zamiloval (v. 4), o způsobu: **spolu s Kristem** nás probudil k životu, vzkřísil nás a posadil na nebesa (v. 5-6) a je zde také smysl toho všeho (v. 7). **Tou milostí jste tedy spaseni!** Pavel už ta slova řekl v pátém verši, ale neváhá je opakovat a přidává k nim ještě něco: **skrze víru!**

I. Nutnost a jedinečnost víry

Jenom víra je způsobem, kterým můžeme získat spasení. Zde musíme být opatrní, abychom nezaměnili příčinu a důsledek – znovuzrození, které je příčinou a víru, která je důsledkem, nebo abychom nezaměnili způsob spasení a prostředek spasení – milost, která je příčinou i způsobem spasení a víru, která je prostředkem spasení a darem Boží milosti. Když tyto věci pečlivě rozlišíme, dokonale nám vynikne nádhera našeho textu a rozzáří se nádhera té skutečnosti, že spasení k nám přichází jenom a jedině skrze víru a nijak jinak. Bez víry není žádné spasení. Boží slovo je v tomto směru velmi jasné:

◆ *Bez víry však není možné zalíbit se Bohu. Kdo k němu přistupuje, musí věřit,*

že Bůh jest a že se odměňuje těm, kdo ho hledají. (Žd 11,6)

Bez víry není spasení možné. Nikdy to nebylo jinak. Náš Pán od začátku své služby kázal Boží evangelium:

◆ *Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangelium. (Mk 1,15)*

Nikdy nebyl žádný člověk zachráněn jiným způsobem než z milosti skrze víru.

◆ *Pochopte tedy, že syny Abrahamovýchmi jsou lidé víry. ... Je jasné, že nikdy není před Bohem ospravedlněn na základě zákona, neboť čteme: ‚Spravedlivý bude živ z víry.‘ (Ga 3,7.11)*

Mohli bychom jít od Abrahama ještě dál až k Adamovi do Genesis 3. Bůh dal po pádu Adamovi zaslíbení o narození vysvoboditele z ženy, kterému měl Adam a jeho potomci uvěřit, spolehnout se na Boží zaslíbení a žít své životy ve světle tohoto zaslíbení, a tedy ve víře v něj. A nejinak to bylo s potomky Adama – Ábel věřil, Henoch věřil, Noé věřil... Spasení bylo vždycky z milosti a vždycky skrze víru. A to je výzva pro každého z nás, abychom prozkoumali své srdce, zda skutečně věříme Božím slibům, zda věříme, že Bůh poslal svého Syna, aby hledal a spasil, co zahynulo, aby zachránil hříšníky, jako jsme my. Víra je naprosto nezbytná a bez ní se spasení neobejde.

II. Původ a charakter víry

Co je darem?

Doslovný překlad našeho textu zní:

◆ *Tou milostí tedy jste zachráněni skrze víru a toto není z vás, je to Boží dar. (Ef 2,8-9)*

Záměrně jsem použil slovo ‚zachráněni‘ místo ‚spaseni‘, protože podstatné jméno, které souvisí se slovesem zachránit je záchrana, a to je ženského rodu. Od slovesa spasit je to spasení, a to je středního rodu. Proč je to tak důležité? Odpověď je jednoduchá a souvisí se slovíčkem ‚toto‘, které odkazuje na Boží dar. „Toto není z vás, je to Boží dar.“ Co je to ‚toto‘? Co je tedy tím darem? Co není z nás? ‚Toto‘ je ukazovací zájmeno – na co ale v našem textu ukazuje? Je to zájmeno ve středním rodě, mělo by tedy ukazovat na něco, co je v předchozím textu ve středním rodě. Ale nic takového zde není. Milost, záchrana i víra jsou ženského rodu a v řečtině je to skoro stejné. Co s tím?

Máme to vztáhnout k víře nebo k milosti nebo ke spasení? Gramaticky by zde v řečtině bylo několik možností, z nichž všechny jsou ale trochu zvláštní a nepřírozené, a vždy se jedná o gramatické výjimky. Jediný smysluplný a přirozený výklad je takový, že se zájmeno „toto“ vztahuje na celou předchozí větu, tedy k „milostí jste tedy spaseni skrze víru“. **To všechno je Božím darem a nic z toho není z nás ani z našich skutků.** Spasení z milosti je Božím darem. Milost je vždycky darem. Milost, kterou dostáváme, nemůže nikdy pocházet z nás. Celé spasení je Božím darem a víra je toho součástí. Nejde jen o milost, jde také o víru, skrze kterou milost přijímáme – také tato víra je Božím darem. Abychom se o tom ujistili, můžeme se podívat ještě na několik dalších míst v Písmu:

◆ *Neboť vám je z milosti dáno netoliko v Krista věřit, ale pro něho i trpět. (Fp 1,29)*

Víra i utrpení jsou darem Boží milosti. Víra ke spasení, utrpení k posvěcení. Milostí jsme spaseni skrze víru, milostí jsme posvěcováni skrze utrpení.

◆ *Milovaní... pokládám za nutné napomenout vás, abyste zápasili o víru, jednou provždy odevzdanou Božímu lidu. (Ju 3)*

Víra byla jednou provždy předaná, svěřená, odevzdaná – vyvoleným!

◆ *Šimon Petr, otrok a apoštol Ježíše Krista, těm, kdo dostali stejně vzácnou víru jako my spravedlností našeho Boha a Zachránce Ježíše Krista. (2Pt 1,1 ČSP)*

Petr psal křesťanům a všimněte si, jak je označuje – jako ty, kdo **dostali** víru. A ještě jeden text:

◆ *...upřeně hledíce k původci a dokonavatelí víry Ježíši. (Žd 12,2 ČSP)*

Jsou lidé, kteří tvrději trvají na tom, že víra není Božím darem – mluví o tom, že člověk musí uplatnit svou svobodnou vůli a uvěřit v evangelium. Ale co říká tento text? Ježíš je **původce** víry. On je ten, od koho víra pochází! Ježíš je také **dokonavatel** víry, tedy je tím, kdo doveďe naši víru až do konce. To jasně ukazuje, že:

Dar není z nás

Apoštol jasně prohlašuje, že nic v celém spasení – tedy ani milost ani víra – není z nás, je to Boží dar. A hned také vysvětluje důvod, proč to tak musí být: „...aby se nikdo nechlubil!“ Opravdu to není tak, že na Boží straně je milost a na straně člověka víra, že Bůh udělal svou část, dal milost (poslal svého Syna), a na člověku nyní tedy je, aby také odvedl svůj díl – tedy uvěřil.

V našem textu je napsáno, že jsme spaseni milostí skrze víru – a to je Boží dar. Když toto říkám, musím zdůraznit dvě věci:

1. Bůh vyžaduje víru ode všech, ale dává jí jen některým. Není to nespravedlivé? Copak může Bůh chtít po člověku něco, čeho člověk není schopen? To jsou naprosto pochopitelné otázky. Náš moudrý a laskavý Bůh s nimi počítal a ve svém Slově nám odpověděl. Už jsme viděli, co je spravedlivé pro každého člověka – v Efezským 2,3 jsme četli, že každý člověk je svou přirozeností dítětem hněvu. To je jediná spravedlnost, kterou si každý člověk skutečně zaslouží: Boží hněv a Boží odsouzení. A pokud se Bůh s někým rozhodne naložit jinak, je to jenom dílo Boží milosti. V tomto smyslu je milost dokonale spravedlivá. A ohledně toho, zda může Bůh chtít po člověku něco, čeho člověk není schopen... Nežádá po nás Bůh, abychom zachovávali Jeho přikázání? Kdo je toho schopen? Nikdo! Nežádá po nás Kristus, abychom milovali Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a ze vši své síly? Jste toho schopni? Nikdo z nás toho není schopni! Ale i kdybychom toho byli schopni, lidská přirozenost je vůči Bohu natolik nepřátelská, že bychom stejně nechtěli.

2. Bohem darovaná víra je nástrojem, který používáme. Bůh dává svým vyvoleným víru, ale nevěří za nás. My musíme věřit. A to, že věříme, je důkazem, že jsme skutečně obdrželi víru. Funguje to velmi jednoduše. Apoštol Pavel kázal pohanům i Židům evangelium o odpuštění hříchů, volal je k pokání a k víře, a když to ti lidé slyšeli:

- ◆ *...radovali se a velebili slovo Páně; ti pak, kteří byli vyvoleni k věčnému životu, uvěřili. (Sk 13,48)*

Bůh používá své Slovo a volání k víře a k pokání k tomu, aby nám daroval víru a pokání. Proto je také napsáno, že člověk nemůže uvěřit bez slyšení Božího slova, bez toho, že by se setkal s evangeliem. A Kristovo evangelium lze vyjádřit jenom slovy – nelze ho namalovat barvami, nedá se zahrát na hudební nástroje ani zatancovat nějakým tanečkem. Musí se kázat a kázanému věřit! Když potom věříme, používáme tuto Bohem darovanou víru jako nástroj. Bůh to neudělá – my musíme.

Víra je bezpodmínečně nutná ke spasení a skutečná víra je Boží darem. Před námi je poslední bod – musíme udělat ještě jeden krok a vysvětlit si:

III. Předmět a cíl víry (definice spásné víry)

Tento bod je podobně kontroverzní jako ty předchozí. Díky mnoha falešným učitelům – především z hnutí víry, ale také díky těm, kdo popírají autoritu a pravdivost Písma – je porozumění tomu, co je to víra úplně zatenněná a zamlžená. Mnozí křesťané zaměňují víru za nějaký pocit nebo náladu, jiní staví víru na roveň rozumovému přesvědčení. To všechno se mívá s tím, co o víře tvrdí Boží slovo, které víru definuje takto – víra znamená:

- ◆ *...spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme. (Žd 11,1)*

V této jednoduché definici jsou tři věci, které dohromady vysvětlují, co je to spa-

sitelná víra. Je to trojnožka, kde nemůže chybět ani jedna noha.

1. Předmět víry: poznání Krista

Je zde to, v co doufáme, ačkoliv to nevidíme. Je to něco, o čem víme, co tedy musíme znát – jinak bychom nevěděli, že to je. Jinými slovy můžeme říct, že nelze věřit v Krista, když jste o Kristu nikdy neslyšeli. A zde jdou dvě věci ruku v ruce: Aby vaše víra byla pravá, musíte slyšet pravdu o Kristu, musíte poznat pravého Krista. Toto je „rozumová část“ víry. Ale bez ní to nejde. Co by se stalo, kdybych tady na papírek nakreslil tisícikorunu, pěkně jí vybarvil a vy jste mi uvěřili, že je to pravá tisícikoruna a šli s ní zaplatit? Podíleli byste se na falšování peněz. Nijak byste nezbohatli, ale zaplatili byste za svou důvěřivost.

Stejně je to s Kristem. Lidé mají mnoho představ o Kristu: Od pražského Jezulátka, přes chlapíka v džínách, který vedle vás sedí na lavičce, až po toho, kdo netouží po ničem jiném, než splnit každé vaše přání. Ale to není obraz Pána, Vládcе a Spasitele, kterého zjevuje Písmo. A víra v takového falešného Krista nikoho nezachrání. Jenom pravý předmět víry povede k pravé víře. Jsme spaseni skrze víru a to znamená, že poznáváme pravdu o Kristu. Ale samotné poznání nestačí. K poznání pravdě přistupuje ještě jistota – jsme si jisti tím, co nevidíme:

2. Jistota víry: přesvědčení o Kristu

Nikdo z nás neviděl Krista, přesto v něj věříme. Petr říká:

- ◆ *Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte. (1Pt 1,8)*

Tyto dvě části dohromady, poznání a přesvědčení, tvoří společně něco jako „obecnou víru“. Tato víra může být i vírou v Boha. Aby byla pravá, musí být pravdivá. Aby byla pravá, musí být také jistá. Musíme být přesvědčeni o tom, co jsme poznali. Ale stále ještě to není spasitelná víra. Je to víra, jakou mají i démoni. Ďábel zná Krista lépe, než kdokoli z nás. Je cele přesvědčený o tom, kým Kristus je. Ale jeho víra, je mrtvá víra. Takovou víru mají neobrácení lidé, kteří „věří v Boha“. Takovou víru měli Židé v době Pána Ježíše Krista.

3. Spolehnutí se víry: důvěra v Krista

Mohu vědět o Kristu, a dokonce o něm mohu být přesvědčen. Mohu si být jistý tím, že Kristus žil, zemřel, vstal z mrtvých a žije. Takto věří i démoni (Jk 2,19). Ale pokud se na to nespolehnu a nepřijmu to za své, tak to není skutečná víra.

Teprve v této troj-celistvosti můžeme mluvit o spasitelné víře. Teprve v této celistvosti je víra, která je darem od Boha. Lidé z Matouše 7 přišli ke Kristu, kterého znali a poznali. Přišli k Němu a nazývali ho Pánem, a bylo to jejich přesvědčení. Ale nikdy se ve svém životě nespolehli na to, že Pánem skutečně je – a proto mu nabízeli své vlastní skutky a zásluhy:

◆ *...což jsme ve tvém jménu ... neučinili mnoho mocných činů? (Mt 7,22)*

Nikdy se nespolehli na Pánova slova, nespožili svou důvěru jenom v něj samotného a v jeho dílo na kříži Golgoty. Proto slyšeli tvrdá slova odmítnutí, neboť to jediné, co může člověka zachránit je Boží milost, zjevená v díle Pána Ježíše Krista, kterou přijímáme skrze víru.

Sola fide – jediné vírou!

SOLA SCRIPTURA & PRAKTICKÝ KŘESŤANSKÝ ŽIVOT

Pavel Steiger

Osobní přiznání

Když mi rada „Zápasu o duši a Poutníkovy četby“ přirkl, abych promluvil na téma „Sola Scriptura a praktický křesťanský život“, tak jsem se nevzpíral, ale hned jsem si uvědomil a taky jsem všem oznámil, že právě udělali kozla zahradníkem. Z jakého titulu, já, hříšník zevnitř i z venku, neustále bojující s hříšným jazykem a vtírajícími se hříšnými myšlenkami, mohu promluvit na tak vážné a svaté téma? Než si mne Pán Bůh přitáhl, žil jsem „veselým“ životem. Jen si představte ty večírky, cesty do teré-

nu, ponocování, táboráky s geologicko-hornickou partou Vysoké školy báňské! Na kytaru jsem uměl jen sprostoo-národní písničky, jejichž lechtivé texty se mi dodnes vkrádají do mysli, když slyším jejich melodii. Když si mne Bůh k sobě přitáhl, přestal jsem hrát, a že jsem bývával populární nejen ve škole, ale i v Sokole Los Angeles u táboráků. I jinak jsem se „veselil...“ Můj spolužák z báňské (říkali jsme mu Princ, dodnes je nevěřící, žije v Calgary, v Kanadě, dosud si skypujeme), když shledal v roce 1978, že jsem v 37 letech uvěřil

v Pána Ježíše Krista, svého Pána a Spasitele, tak jen kroutil hlavou. Vyjmenoval snad všechny spolužáky: „*Kdyby uvěřili Tonda, Keclík, Fógl, Duda...*, tak bych se vůbec nedivil. Ale že uvěřil Steiger, a jako jediný, to vůbec nechápu!“ Abych řekl pravdu, já taky ne. Jak jsem měl prakticky žít křesťanský život s takovou osobní zkušeností, která se mi v černých barvách zjevuje a dodnes mě pronásleduje?

Celistvé spasení a víra zahrnuje praktický život křesťana

Praktický křesťanský život je proces pokání a posvěcování; a posvěcování je součást celistvého spasení. Abychom pochopili pokání a posvěcování, tedy praktický křesťanský život, musíme se obrátit pouze na Písmo, na Sola Scripturu. Pouze Písmo nám odhalí, co je to **celistvé spasení a víra**; a jakou úlohu v něm má **pokání a posvěcování**, tj. praktický křesťanský život, který opravdového křesťana provází až do konce jeho pozemských dnů.

Jediná příčina spasení a víry je nepodmíněná Boží milost. Spasení a víra jsou neodlučitelné, jsou jeden Bohem stvořený celek. Spasení nepředchází víru a víra nepředchází spasení. Tak jako je oko neodlučitelnou součástí stvořeného těla, tak je víra neodlučitelnou součástí nově stvořeného, znovuzrozeného, duchovního, vnitřního člověka. Kdo je spasen, věří, a kdo věří, je spasen. Kdo se narodil, ten vidí, kdo vidí, ten se narodil. Víra je duchovní zrak, skrze který vidíme a prožíváme svoje spasení. Spasení a víra zahrnuje, zjednodušeně řečeno, čtyři složky:

1. První vzkříšení, tj. znovuzrození z Ducha

Uskuteční se v okamžiku udělení nepodmíněné Boží milosti, spasení a víry. Způsobuje změnu naší přirozenosti. Zprošťuje nás z moci hříchu. Již nejsme otroci hříchu a nejsme nuceni hřešit.

2. Ospravedlnění

Uskuteční se v okamžiku udělení nepodmíněné Boží milosti, spasení a víry. Zprošťuje nás vin hříchu. Před Bohem jsme pozičně v Kristu, jsme prohlášeni spravedlivými, očištěni od hříchu, protože Kristus je spravedlivý, tj. bez hříchu.

3. Pokání a posvěcování až do konce života

Toto je praktický křesťanský život v Kristu. Začíná v okamžiku udělení nepodmíněné Boží milosti, spasení a víry. Rozvíjí se, roste až do konce života. Postupně nás zprošťuje z účasti na hříchu. Je to duchovní růst, poznávání Boha, způsobuje změnu našeho života, abychom byli odděleni od světa a vyhrazeni Bohu.

4. Druhé vzkříšení, tj. oblečení oslaveného těla

Je zaručeno v okamžiku udělení milosti. Uskuteční se při druhém příchodu Krista. Zprošťuje nás z bytí naší duše bez těla. Je to završení celistvého spasení.

Pokání a posvěcování = praktický křesťanský život

České slovo pokání se odvozuje od slovesa „kátí se“ a souvisí se staročeským „(ne)kajalý“ (odtud moderní „nekalý“). Ve Skutcích 3,19 čteme:

◆ *Proto čiňte pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy.*

Činit pokání, káti se, může jen kající, který se odvrací od nekalého způsobu světského života. Jestliže se kající odvrací od světa, tak to ale na druhé straně znamená, že se obrací ke Kristu. Skutky 3,19 rozkazují: čelem vzad, od nekalosti ke Kristu; od tmy ke světlu. Jestliže se kající nyní dívá do Kristova světla, nemůže ne být jím usvědčován, nemůže ne být jím posvěcován. Kristovo světlo mu osvěcuje, tedy vysvětluje Písmo, Sola Scripturu. Kajícníkovo osvětlení, tedy znalost Písma, jej odděluje od světa a vyhrazuje pro Boha:

◆ *Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. (J 15,19)*

Jestliže nám Boží nepodmíněná milost skutečně darovala spasení spolu s vírou a víru spolu se spasením, (1) jestliže jsme byli skutečně znovuzrozeni z Ducha Božího (tj. duchovně vzkříšeni, tedy zproštění moci hříchu); (2) jestliže jsme byli skutečně ospravedlněni (tj. zproštění vin hříchu); potom je nemyslitelné, abychom nečinili pokání (tj. neustále se odvraceli od světa ke Kristu) a nebyli osvětleni, průběžně posvěcováni Božím Duchem, až do konce našeho pozemského života v tomto padlém, rozkladu podléhajícím těle:

◆ *Nemyslím, že bych již byl u cíle anebo již dosáhl dokonalosti; běžím však, abych se jí zmocnil [=dokonalosti], protože mne se zmocnil Kristus Ježíš. Bratří, já nemám za to, že jsem již u cíle; jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal*

nebeskou cenu, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši. (Fp 3,12–14)

Celý proces pokání a posvěcování je růst, je to běh na dlouhou trať v Kristu. Protože se nás Kristus zmocnil, uchvátil nás na kříži ze satanova domu, jsme vlastněni Bohem, jsme Boží otroci; nejsme už vlastněni ďáblem, nejsme už ďáblůvi otroci. Protože je naše pokání a posvěcování zahrnuto v celistvém Božím spasení, potom je náš praktický křesťanský život generován tvořivou Boží mocí:

◆ *Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí. (Fp 2,13)*

Trojediný Bůh, zejména Kristův kříž a vše, co se postupně v našem křesťanském růstu o Bohu z Písma, dovidáme, duchem chápeme a prožíváme, je tedy naše motivace a příčina k praktickému, posvěcenému, křesťanskému životu. Bez Boží příčiny nelze křesťanský život ani žít. Naše skutky, náš praktický křesťanský život, není příčinou spasení; naše skutky, náš praktický křesťanský život, který se Bohu líbí, je součástí a důkazem spasení. To všechno víme pouze z Písma. Bez Sola Scriptury bychom si mohli myslet, jako všechna náboženství, která se Sola Scripturou neřídí, že se k Bohu probijeme humanistickými „dobrymi“ skutky. Pouze Písmo je naprosto zásadní stanovisko pro nového člověka, je to návod, jak žít v Kristu zapečetěn Duchem svatým.

Dovolte mi ilustrovat důležitost principu Sola Scriptura na nedávné zkušenosti. Jeden bratr mi ve sboru vytkl, že nemám brát Písmo jako jediné; musíme se prý také spoléhat na další zjevení a prožitky, kte-

ré nám náš Pán dnes dává. Potom popsal jakési neuchopitelné, osobní Boží zjevení. Naprosto to odmítám! Prožitky, emoce a praktický křesťanský život nikdy nesmí předcházet Písmo. Prožitky, emoce a praktický křesťanský život musí vždy vyplývat z Písma. Písmo je příčina, prožitky, pocity, emoce, praktický křesťanský život jsou důsledek. Vždy, když jsem ponořen pouze do Písma skrze Ducha Božího a uvědomím si nějakou novou pravdu, nějaké nové souvislosti, obvykle vztahy mezi Starým a Novým zákonem, tak vstanu od stolu nebo počítače a chodím jako lev v kleci sem a tam. Každému v Kristu přeji stejné emoce, jaké mne v tu chvíli zaplaví, až bych všechno kolem sebe štěstím roztrískal! Nikdy nezaprahejme vůz před konika.

Ježíš Kristus ukazuje pouze na Písmo, Sola Scripturu

Sousloví „je psáno“ se v Ekumenickém překladu vyskytuje 71 krát, z toho 9 krát ve Starém a 82 krát v Novém zákoně. Se souslovím „slyšeli jste“ je to podobné. Pán Ježíš Kristus nám musí být příkladem. Satan na poušti pokoušel Ježíše Krista třikrát a dostal od našeho Spasitele a Boha třikrát tutéž odpověď: „Je psáno!“

- ◆ *Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“ On však odpověděl: „**Je psáno:** „Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“ Tu ho vezme ďábel na do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu a řekne mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; **vždyť je psáno:** „Svým andělům*

*dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!“ [všimněme si, že i ďábel vychytrale použil Ježíšovu argumentaci Písmem] Ježíš mu pravil: „**Je také psáno:** „Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu a řekne mu: „Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane; neboť **je psáno:** „Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.“ (Mt 4,3–10)*

Pán Ježíš nám jistě chtěl ukázat, jak máme prakticky žít, jak se máme zachovat vůči svodům světa, jemuž vládne ďábel. Jestliže Sola Scriptura bylo měřítkem Kristova chování, potom musí být i našim měřítkem jak žít praktický křesťanský život. Pán Ježíš Kristus tak potvrdil autoritu Písma nejen satanovi, ale i nám všem. Dále,

Ježíš potvrdil nepomíjitelnost Písma:

- ◆ *Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. (Mt 5,18)*

Ježíš potvrdil platnost Písma:

- ◆ *...Písmo musí platit... (J 10,35b)*

Ježíš potvrdil, že Písmo je jediný zdroj doktríny:

- ◆ *Ježíš jim odpověděl: „Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží.“ (Mt 22,29)*

Ježíš potvrdil pravdomluvnost Písma:

- ◆ *Posvět je pravdou; tvoje slovo je pravda. (J 17,17)*

Ježíš potvrdil historickou spolehlivost Písma:

- ◆ *Jako byl Jonáš v břiše mořské obludy tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země. (Mt 12,40)*
- ◆ *Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noé: Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noé vešel do korábu... (Mt 24,37–38)*

Ježíš potvrdil přírodovědnou spolehlivost Písma:

- ◆ *S těmi dny přijde takové soužení, jaké nebylo od počátku světa, **který stvořil Bůh...** (Mk 13,19a)*
- ◆ *Odpověděl jim: „Nečetli jste [=je psáno], že Stvořitel **od počátku ,muže a ženu učinil je?’**“ (Mt 19,4)*

Ježíš potvrdil spolehlivost starozákonního kánonu, tj. Písma:

1. Zákon a proroci jsou jeden celek:

- ◆ *Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. (Mt 5,17)*

2. Ježíš interpretoval Písmo jako jeden celek:

- ◆ *Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. (Lk 24,27)*

3. Ježíš odkazoval na celý starozákonní kánon:

Ježíš ve svém učení totiž zahrnul všechny umučené, starozákonní proroky od Abela až po Zachariáše:

- ◆ *... aby na vás padla všechna spravedlivá krev prolitá na zemi, od krve spravedlivého Ábela až po krev Zachariáše syna Bachariášova, kterého jste zabili mezi chrámem a oltářem. (Mt 23,35)*

Pavlovo doznání

Naprostá zkaženost, duchovní neschopnost člověka je empiricky, ze zkušenosti, nejprokazatelnější, přesto je intelektuálně, rozumově, nejdímanější, protože přirozený, humanismem prosáklý člověk je zahleděn do sebe. Že přirozený člověk je naprosto duchovně neschopný, dokazuje i jistý stupeň duchovní, zbytkové „nákazy“ znovuzrozeného člověka, v kterém již přebývá Duch svatý. Apoštol Pavel, duchovně snad nejvyzrálejší následovník Ježíše Krista, ve svém nejniternějším vyznání svůj praktický život křesťana popsal takto:

- ◆ *Nepoznávám se ve svých skutcích; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávidím. Jestliže však to, co dělám, je proti mé vůli [=znovuzrozené], pak souhlasím se zákonem [=s Písmem, Sola Scripturou] a uznávám, že je dobrý. Pak to vlastně nejsem já [=nové stvoření], kdo jedná špatně, ale hřích, který je ve mně. Víم totiž, že ve mně, to jest v **mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro** [=moje tělo ještě není vykoupeno, Ř 8,23]. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci. Jestliže však činím to, co nechci, nedělám to já [=nové stvoření], ale hřích, který ve mně přebývá [=ještě v nevykoupeném těle]. Objevuji tedy takový zákon: Když chci činit dobro, mám v dosahu jen zlo. Ve své nejvnitřnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím; když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl*

*[=znovuzrozená z Duchu], a činí mě z-
jatcem zákona hříchu, kterému se pod-
řizují mé údy. Jak ubohý jsem to člověk!
Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?
Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista,
Pána našeho! – A tak tentýž já sloužím
svou myslí zákonu Božímu, ale svým
jednáním zákonu hříchu. (Ř 7,15–25)*

I znovuzrozený křesťan, přitažený ke Kristu Otcem, nový vnitřní člověk, nové stvoření s novým srdcem, který je Duchem svatým neodvolatelně udržován v Kristu, je stále uvězněn v přirozeném, hříšném těle. Proto se Pavel doznával:

- ◆ *Každý závodník se podrobuje všestranné kázni. Oni to podstupují pro pomíjitelný věnec, my však pro věnec nepomíjitelný. Já tedy běžím ne jako bez cíle; bojuji ne tak, jako bych dával rány do prázdna. Ranami nutím své tělo ke kázni, abych snad, když kážu jiným, sám nesehal. (1K 9,25–27)*

Praktický křesťanský život podle Pavla, podle Písma, podle Sola Scriptury je zápas mezi novým, duchovně znovuzrozeným, vnitřním člověkem a vnějším, starým, tělesným člověkem. V celistvém spasení a víře je tento zápas ztotožněn s trvalým pokáním a posvěcováním až do konce. Kdo nás vysvobodí z tohoto těla smrti? Jedině Bůh!

- ◆ *Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu. A nejen to: i my sami, kteří již máme Ducha jako příslib darů Božích, i my ve svém nitru sténáme, očekávající přijetí za syny, totiž vykoupění svého těla. (Ř 8,22)*

Tělesné vzkříšení, vykoupění těla, obdržení oslaveného těla je poslední fáze celistvého spasení.

Praktický křesťanský život

Jestliže křesťan opravdu věří, že jej Kristus zastoupil v potrestání, že jej Bůh kvůli sobě (1) znovuzrodil, (2) ospravedlnil, (3) dává mu sílu k pokání, posvěcuje jej a že (4) jej v poslední den tělesně vzkřísí, vykoupí jeho tělo, oslaví jej, potom nemůže a nechce Pána Ježíše Krista mučit svým hříchem a znovu jej „přibíjet na kříž“. Milovanému člověku chceme vždy prokazovat lásku, nikdy jej nechceme trýznit. Láska ke Kristu je křesťanova motivace nehřešit, je to jeho životní styl. Ten, kdo skutečně miluje Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou a svého bližního jako sám sebe, nemůže nežít křesťanský život, který je přece nedílnou součástí jeho spasení a víry.

Boží člověk žije ve světě, ale není ze světa. Plaví se po oceánu světa, ale Boží Duch, který v něm přebývá, zabraňuje, aby voda pronikla do jeho lodi. Pro opravdového křesťana je hřích nemalá katastrofa, která jej vrhá ze světa do Kristovy náruče. To je pokání, důsledek osvětlení pravdou.

- ◆ *Víme, že jsme z Boha [=jsme Boží děti], kdežto celý svět je pod mocí Zlého [=lidé ze světa jsou ďáblové děti]. Víme, že Syn Boží přišel a dal nám schopnost rozeznávat, abychom poznali, kdo je pravý Bůh. A jsme v tom pravém Bohu, protože jsme v jeho Sy-*

nu Ježíši Kristu. On je ten pravý Bůh a věčný život. (1J 5,19-20)

K popsání životního stylu přirozeného člověka není zapotřebí připomínat války, koncentráky, gulagy, účelové hladomory, genocidy a nespočetné další děsy způsobené padlým člověkem. Stačí, abych jej vykreslil nepatrnou, ale naprosto typickou historkou. Je to „nevinný“ příběh, s jakým se setkáváme denně.

Škrábnul jsem si v garáži bok auta. Ve značkovém servisu navrhovali jako jedinou možnost výměnu dveří, kterou spočítali na 40.000 Kč. Když jsem protáhl obličej, příjemce oprav mi řekl: „Podívejme se na to jinak. Máte pojistku? Co takhle, že jste parkoval před supermarketem, a když jste se vrátil k autu...“ Hned mi to došlo. Pokušení je velké, 40.000 je 40.000. Chvilí se mi to v hlavě hříšně točilo, a kdyby mne Bůh neodvrátil mocí Sola Scriptury od světa k sobě, jistě bych podlehl. To by ovšem byla moje nemalá duchovní katastrofa, zase Krista znovu křížuji.

Nejsem v žádném případě 100 % svatý. Navenek probublá z mého srdce jen zlomek mých vnitřních hříchů. Naše vnitřní hříchy myšlenek jsou tak obrovské a tak urážlivé, že komunikace pouze slovy je praktické Boží požehnání. Kdybychom komunikovali beze slov, duchem, přímým pohledem do našich srdcí, komunikace celého světa by se okamžitě zhroutila, jakákoliv domluva kohokoliv s kýmkoliv by byla znemožněna, tak je člověk padlý.

Jak tedy minimalizovat vnitřní hřích? Neustálým pokáním, neustálým obracením se od toho Zlého k Bohu. V modlit-

bách neustávejme. Bůh nás k tomu uzpůsobil znovuzrozením, stvořením nového vnitřního člověka, hřích a dábel už nemá nad námi moc, jsme uschopněni vzeptřit se mu na rozdíl od přirozeného člověka:

◆ *Podřídte se tedy Bohu. Vzepřete se ďáblu a uteče od vás, přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám. (Jk 4,7)*

Přiblížení k Bohu je poznávání Boha pouze skrze Písmo, které by bylo bez Božího Ducha v nás jen prázdnou literou. Znáť Boha znamená milovat jej.

Josef by měl být naším dalším příkladem (Gn 39,1–12). Ačkoliv byl Josef den co den sváděn Potifarovou ženou, která jistě byla přitažlivá, protože bohatí a vlivní páni mají obvyčně mladé krasavice, odolal. Ne, že by se mu nelíbila, ale nemohl se prohřešit proti Bohu (Gn 39,9), odvracel se neustále od světa k Bohu. Bůh a jeho zákon byli pro Josefa přitažlivější než krásná Potífarova. A když jej chytla, vysmekl se jí a vzal nohy na ramena. Tak by měl vypadat náš praktický křesťanský život podle Písma; nepodlehnout jakkoliv vábivému pokušení, které stojí proti zákonu, jímž je dnes pro nás Kristus. Josefově situaci rozumí každý muž, ale i ženy mají svá pokušení, třeba mnohomluvnost. Nepůjdeme do podrobností, ty by vydaly na celou knihu. Každý víme, co je hřích: smilstvo, modlářství, cizoložství, nemravnost, zvrácenost (samcoložení), krádež, lakota, opilství, lež, pomluva, závist, dychtění, mnohomluvnost, obžerství, svárliivost, nenávisť (což je nedokonaná vražda), sobectví, intriky, pletichy, upření se na sebe, sprostota, atd. atp. Seznam je nekonečný.

Jsem pokoušen snad vším. Nejčastěji podléhám dvojsmyslným řečem. Už jsem se naučil s jistým úspěchem slušněji projevovat zachmuřenost — „do prkvančíc“. A také si už uvědomuji, že i Rusové jsou stvoření Bohem a že si z nich Bůh povolává mé bratry v Kristu. Tímto se jim omlouvám.

Všechno pokušení nenávidím jako Pavel. Víím, že Kristův zákon je dobrý a chci jej pro Boží slávu žít. Těším se na nové, oslavené tělo, v kterém žádné pokušení už nebude řinčet. Paradoxně se krmím prášky, abych si tuto existenci v těle na vešdejším světě prodloužil. Nelituji, protože znát Krista vynahradí všechno strádání. Chci se řídit Pavlovým:

◆ *...táhne mne to na obě strany: Toužím odejít a být s Kristem, což je jistě mnohem lepší; ale zůstat v tomto těle je zase potřebnější pro vás. (Fp 1,23–24)*

A když pokušení podlehneme? Když se hřích stane přitažlivější než Kristus? Stalo se to i Petrovi, když zapřel Krista. Pak je to nemalá katastrofa, která nás vrhne do pokání. Musíme se obrátit zpět ke Kristu – on je naším zastáncem:

◆ *Toto vám píšu, děti moje, abyste nehrěšily. Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přímlynce, Ježíše Krista spravedlivého. (1J 2,1b)*

Amen.

Ze Zimní konference 2014.

UKÁZKA Z KNIHY

STŘEDEM BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ JE KRISTUS

Jan Amos Komenský

Proč je těžké dostat se do středu k Bohu?

Takže už jen zbývá umět se do toho šťastného středu dostat. Jenže když se nějaká věc točí v kole, vždy snáze z kola vypadne, než aby se trefila doprostřed a usadila se tam. Stejně je to v našem případě. Když s námi zmítají motanice a zmatky světa, je snazší propadnout zoufalství, než přijít k Bohu, do našeho bezpečného středu. Pán Bůh v tom však chtěl pomoci naší slabosti, a tak udělal dvojí: Za prvé, i když byl sám o sobě jako střed věčnosti neviditelný, udělal se pro nás viditelným. Za

druhé, že nám ukázal cestu a způsob, kudy a jak se k němu vchází.

Kristus je viditelným středem světa.

Udělal se viditelným, když svého Syna přioděl lidským tělem a prohlásil ho viditelným středem nebe i země, aby se k němu a v něm mohlo shromáždit vše, co bylo rozptýleno. Což dvakrát vyhlásil z nebe těmito slovy: Toto jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil, toho poslouchejte (Mt 17,5). Toto tajemství hlouběji vysvětluje Duch svatý a říká, že se Otcí zalíbilo, aby v něm přebývala sama plnost a aby skrze

něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích, i to, co bylo odloučené, aby zase skrze něj mělo přístup k Otci (Ko 1,19.20; Ef 2,12) a aby se on stal (jak znovu říká Duch Boží) úhelným kamenem, základem pro všechny, kdo usilují o věčnost (1Pt 2,6). Kristus to přijal za svou povinnost, vystoupil jako viditelný střed Božího milosrdenství a volal: Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne (J 14,6). A znovu: Pojdte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce, a naleznete odpočinutí svým duším (Mt 11,28.29). A ještě: Ve světě máte soužení, ale ve mně máte pokoj (J 16,33). Protože vůle toho, který mě poslal, je, abych neztratil nikoho z těch, kdo přijdou ke mně, a aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný (J 6,37.39).

V něm nalézáme:

Zde nám Syn Boží ukazuje dvojí věc: Co dobrého v něm máme uloženého, i jak a kudy se k tomu dostáváme.

1. Studnici svého bytí.

V Kristu máme uloženo to, co má být v našem středu, jmenovitě: původ své závislosti, odpočinek, pokoj a neskonale bezpečí. Kristus má totiž nejen klíč k Božímu srdci (z něhož plyne milosrdenství všem jeho tvorům), ale také sám v sobě nosí Boží slitovné srdce. Proto říká: Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne (J 14,6). A hned za tím: Kdo vidí mne, vidí Otce, protože já jsem v Otci a Otec je ve mně (J 14,9.11). Když tedy nalezneme Krista,

nacházíme i nebeského Otce, a když nalezneme nebeského Otce, nacházíme onu studnici, z níž jsme vytryskli, blažený střed věčnosti, a tak jsme doma.

2. Odpočinek.

Co dále? Ve mně najdete odpočinek pro své duše, tedy u mne plně naleznete to, co jinde ve světě hledáte marně a s velikými zmatky bez konce, a vaše toužení přestane.

3. Pokoj.

Co více? Ve mně máte pokoj, u mne totiž najdete úlevu od nespočetných béd a trápení, kterých je svět plný, ale i od Božího hněvu. Žádná věc vás již nebude moci znepokojit.

4. Bezpečí.

Co nakonec? U mne se nikdo neztratí tak, že by měl zahynout, takže u mne každý může bezpečně odpočívat, navěky beze strachu z jakéhokoli nepřítele.

Ach přežitéčné věci nám zde Kristus slibuje, a slibuje pravdivě, protože on je pravda a život! Kdo by k němu nepospíchal? Když v něm může mít laskavou tvář nebeského Otce, příjemný odpočinek, převzácny a nevýslovný pokoj a naprosté bezpečí až navěky? Budiž pochválen nebeský Otec, že když chtěl tak vzácny poklady pro naši potřebu shromáždit na jedno místo, vybral si někoho z našeho středu (který by s námi měl soucit), naplnil ho svým božstvím a ustanovil za nevyčerpatelnou studnici svého milosrdenství (a to studnici vždy otevřenou, Za 13,1), tak abychom z jeho plnosti mohli všichni brát milost za milostí (J 1,16). Cokoli má Kristus, má pro nás, jak dosvědčuje Písmo, že on je naše moud-

rost, naše posvěcení, naše vykoupení, naše ochrana, naše sláva, naše svoboda, náš odpočinek, náš pokoj, naše útěcha a radost, náš život, zkrátka naše všechno.

Co znamená vejít do středu ke Kristu? Spoléhat vírou na Kristovy zásluhy.

Je tedy třeba jen vědět, jak k oné studnici přijít a nabírat z ní ty vzácné dary, což ale ví jen málokdo, ačkoli v tom spočívá vrchol veškeré moudrosti. Náš slitovník to před námi nezatajil, ale jasně nám ukázal pravou a přímou cestu k sobě. Slyšme, co říká Kristus: To je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, nezahynul (J 6,40). Nebo: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce (Mt 11,29).

Svým životem doufat v jeho ctnosti.

Krista (pravím) musíme nejdříve uvidět, totiž uznat ho jako toho, za koho jej ustanovil nebeský Otec: jako svého jediného Spasitele, ochránce a milostivého Boha. Ale jenom ho vidět nestačí, musíme se k němu připojit a přivínout, ba zavinout se do něho, aby on byl v nás a my v něm, jak to sám pro naši útěchu říká (J 14,20). Nebo jako apoštol mít totéž smýšlení, jaké je v Kristu Ježíši (Fp 2,5). To se pak musí stát především vírou, když jsme k němu připojeni, abychom věřili, že jsme tím, čím je on, totiž syny Božími, drahými nebeskému Otci, nevinnými (co se týká zadostiučinění vůči Bohu) a stejně jako on s právem věčného dědictví (viz J 1,12; Ř 8,17 atd.). Potom se musíme ke Kristu připojit následováním a tím, že na sebe budeme brát jeho život, což apoštol na-

zývá oblékáním Krista (Ř 13,14; Ga 3,27). Sám Kristus pak prohlašuje: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce (Mt 11,27). Příkladuje nám, abychom oblékli jeho tichost a pokoru! A pokud tak učiníme, slibuje nám, že najdeme odpočnutí pro své duše. Jak svatá je to rada, jak spolehlivá, jak pravdivá! Prozkoumej ji, vyzkoušej, poznej, každý člověče, jistě pak uznáš a vyznáš. Kdo se naučí být tichým a pokorným, najde odpočinek.

Jak nám Kristovy ctnosti přinášejí odpočinek?

Opravdu to tak je. Pokora a tichost obsahují všechny Kristovy ctnosti, v nichž spočívá odpočinek a blaženost duše. Tichost totiž obsahuje Kristovu lásku, trpělivost, střídmost a chudobu. Co o tom Kristus říká, je tajemství, totiž že pokud takto vejdemo do Krista, abychom se zabalili a zavinuli do jeho ctností, najdeme odpočinek. Kdo si celou věc dobře rozváží, snadno pozná, že je to pravda. Jestli se totiž někdo naučí Kristově pokoře, určitě získá lásku, od Boha i od lidí, a protože sám nestojí o slávu, tituly a výsady, nechá ostatní, aby se o ně hádali, a sám si pěkně tiše bude užívat pokoje.

Jestli se někdo naučí Kristově chudobě, nebudou ho trápit peníze, majetek ani zboží, ať už je má či nemá, vždy bude ve všem s Pánem Bohem, s lidmi i sám se sebou spokojen. Naučí-li se někdo Kristově mírnosti a střídmosti, bude se méně starat o břicho, méně jíst, méně pít, méně mít hořečky, méně stonat, bude zdravý a veselý se suchým kouskem chleba, a to vše ve chvále Pána Boha. Naučí-li se Kristově lás-

ce, aby vůči Bohu i lidem vždy zamýšlel jen věci příjemné a užitečné, zanechá všech záští, žalob, svárů i hněvu, aby ušetřil sebe i druhé, a bude vždy dobré mysli. Nakonec, bude-li při někom a v někom Kristova trpělivost, nedokáže ho znepokojit ani lidský jazyk, když se o něj otře, ani ruce, když o něj zavadí, dobrovolně snese i rány do tváře, krádež oděvu či nakládání jakýchkoli břemen (Mt 5,39n). Lidé žijící ve světě nemohou žít bez lopocení, proto se zbytečně starají o život, dráždí je všelijaké touhy, trápí starosti, děsí strach, pálí hněv a nenávisť, a tak trápení stíhá trápení a hřích jiný hřích, svědomí v nitru hryže a nakonec se ozývá i ukazuje Boží hněv. A to všechno jen proto, že nemají a neznají Kristovu po-

koru a tichost. Ale Kristus své, kdo se k němu připojují, podobných trápení zbavuje. Nejenže je učí, aby si pokorně zvykli na každou věc, ale navíc, aby se nestarali, stará se o ně sám, aby nedbali na pozemskou slávu, ukazuje jim jinou, lepší, v sobě samém, aby pohrdali rozkošemi těla, krmí je nebeskými sladkostmi, aby všem všechno přáli, otevírá před nimi poklady věčnosti a rozděluje jim je, aby se ničeho nebáli, ve všem je zastupuje, dábly odhání, hřích smývá, smrt zabíjí. Ach blažený pokoj a bezpečnost v tomto středu! Vždyť říká jen: Učte se ode mne a naleznete atd.

*Centrum securitatis aneb
Hlubina bezpečnosti*

RECENZE

ZNAMENITÁ ŽENA

Iva Suchá

Díky Pánu, na českém křesťanském knižním trhu existuje kniha, která je tak potřebná, především tedy pro nás ženy. Jedná se o knihu americké autorky Marthy Peace, **Znamení žena**.

Jistě knihu sami v Duchu svatém dobře posoudíte, přesto bych si dovolila pár postřehů (v rámci práce na knize jsem ji četla několikrát a znám i reakce žen, které měly možnost knihu přečíst): především, kniha vychází z biblického učení, které se týká předně žen, ale také křesťanů obecně. Některé její části by tedy mohl číst kdokoli a měl by z toho užitek. Kniha klade silný důraz na život a službu pro Krista a po-

vzbuzuje (ne přikazuje) ženy, aby plnily jejich důležitou životní úlohu, tak jak ji Bůh pro ženy již při stvoření zamýšlel a jak ji představuje v Bibli. Radí ženám, jak se zachovat ve svízelných životních situacích nebo zkouškách, do kterých se mohou dostat, znovu s důrazem na spolehnutí se na Krista, který je miluje a nikdy na své věrné nezapomíná. Značná část knihy je věnována též podřízenosti ženy, jenž má být dobrovolná a radostná a opět především pro Krista – k takovým se Bůh hlásí i tehdy, kdy se nám, ženám, situace zdá být neřešitelná. Kniha se částečně zabývá i extrémními případy tlaků, kterým mo-

hou být ženy vystaveny (týrání apod.), a přidává několik rad. Toto téma však není ani nemůže být zpracováno vyčerpávajícím způsobem – takové ženy potřebují individuální péči.

Knihla oslovuje ženy různých věkových kategorií, nacházející se v různých životních situacích. Pro jedny je povzbuzením do další věrné služby, pro jiné

může být impulsem, aby se ohlédly zpět, hodnotily, případně i vyznávaly a činily pokání.

Znamení žena je jednou z nejprodávanejších knih nakladatelství Poutníkova četba. Přichází k vám už pořítení v opraveném vydání. Kéž vám její četba přinese veliký duchovní užitek.

NA POKRAČOVÁNÍ

ZKAŽENÝ SYSTÉM (2)

David Gay

První krok: Apoštolská poslušnost

Kolem roku 96 napsal Klement Římský dopis, ve kterém představil svou myšlenku „apoštolské poslušnosti“. Mnozí pokládali tento dopis v podstatě za Písmo, a proto na celá staletí ve velké míře ovlivnil myšlení křesťanů, „apoštolská poslušnost“ se stala zbraní, se kterou se vedly války proti heretikům, a nástrojem k přetváření a udržování pravdy. Nebo tak si to lidé alespoň mysleli. Samozřejmě, církev potřebuje v každé generaci ustanovení nových starších (2Tm 2,2), ale Klement prohlásoval, že apoštolové učili myšlenku po sobě jdoucích generací apoštolů. Když jedna generace ustanovených následovníků apoštolů odchází, volí další generaci a tak dále. Protože se tvrdilo, že tento proces započali apoštolové, byla takto v každé generaci zajištěna „apoštolská poslušnost“, tedy muži, kteří se stanou vůdčími učitelé – tajemně, mysticky – napojeními na apoštolé, budou schopní s jistotou definovat ví-

ru všech sborů a poskytovat bezpečnou obrannou zeď proti omylu. Hm!

Klement ve svém dopise pozoruhodně, ačkoliv mám za to, že nevědomky, předvídal budoucí bludný vývoj. Hrál si s ohněm, když mluvil o církevní hierarchii a službě v termínech starozákonního kněžského systému. Na druhou stranu, i když uznával tři stupně starozákonní služby, v rámci novozákonního sboru se stále držel pouhých dvou stupňů – dohlížitele (staršího) a diákona. K levitům se obracel jen proto, aby na nich ilustroval Boží lásku k řádu. Nese zodpovědnost za učení o „apoštolské poslušnosti“, – a to je více než dost pro jednoho člověka – ale neuvedl do církve starozákonní principy. Přesto k tomu stejně časem dojde. Čtěte dál.

Klement se dopustil ještě jedné boty. Používal slovo „laik“, když mluvil o věřících. Důrazně protestuji proti výrazu „laikové“ nebo „laik“, je to hrubé zneužití biblického slova „loas“, které znamená „lid“.

Pokud staré hříchy vrhají dlouhé stíny, stín vržený tímto zdánlivě nepatrným poklesem byl obrovský. Stále ještě tápeme v jeho přítmí.

Další krok: Trístupňová hierarchie

Ignác z Antiochie udělal kolem roku 105 další nebezpečný a svévolný krok, když jmenoval jednoho ze starších v každém sboru do pozice stálého svobodného pastora nebo předsedy a nazval ho biskupem. Jeho nápad se v té době ve sborech uchytily a je s námi až dodnes. Je jádrem problému, o kterém píšou.

Proč kolem toho dělat tolik vzruchu? Ignácův počáteční zásah se bezpochyby může zdát někomu nepatrný, on však vytvořil nový úřad, a tak se radikálně odklonil od učení Nového zákona. Někteří mohou namítnout, že se jen ukročil, a vzpomene-li si na Lota (Gn 19,20), můžeme říct: „Nebyl to snad jen malý krůček?“ – Malý krůček? Byl to skok, obrovský skok! Skok do tmy. S omluvou Neilu Armstrongovi, prvnímu muži, který vstoupil na Měsíc: Byl to malý krok pro člověka a obrovský skok pro Kristovy sbory. Byla to inovace, zbrusu nový vynález!

Je to smutné, ale to není konec příběhu. Teprve jeho začátek! Jak jsem řekl, aby Ignác odlišil tohoto vymyšleného vedoucího–staršího od ostatních, vzal biblické slovo, zneužil ho a nazval tohoto diskutovaného muže biskupem. To byl samozřejmě další odklon od Nového zákona, inovace praxe tehdejších sborů, které se do té doby držely v této záležitosti Písma, kde jsou „biskup“ a „starší“ synonymy. Od Ignáce už

tomu tak nebylo. Ignác tuto svou inovaci nikdy nevysvětlil. Měl v úmyslu odklánět se od Písma? Ať to bylo jakkoliv, stalo se tak. A měl se k tomu postavit zpříma. Měl si vybrat nebo vymyslet nebiblické slovo pro úřad, který zavedl. Např. ‚mistr sboru‘ nebo ‚předseda sboru‘, nebo dokonce ‚šéf sboru‘. Ignác si s takovou drobností hlavu nelámá. Výsledkem jeho pochybení bylo, že zkrátil význam biblického slova a zkroutil ho do podoby zcela nového úřadu, a tím radikálně změnil novozákonní systém ustanovený Kristem skrze apoštoly. Způsobilo to velké škody. Vítězství v prvním kole patří Valihrachovi!

Ignác, posedlý svými vynálezy, nedokázal o „biskupovi“ přestat mluvit. A i když o starších mluvil v množném čísle, neustále zdůrazňoval biskupa coby svobodného pastora nad ostatními staršími. Starší byli sníženi do role pomocníků a poradců svého biskupa–pastora, který jim předsedal. Tento předseda, ačkoliv formálně stále starší, byl takto vyzdvížen do vyššího postavení nad ostatní. Samozřejmě se nejednalo jen o formální záležitost. V myšlence, která stála za tím vším, vězel ďábel (čímž myslím jed, zlo – ačkoliv ďábel sám v tom byl také!). Byl učiněn první krok, který v budoucnu umožní biskupovi převzít roli apoštola. Nakonec si jeden z těchto biskupů „ukořistí“ Kristovo postavení hlavy církve na zemi, stane se tzv. vikářem Kristovým. Jinými slovy, tím, že se biskup v prvním kroku stal hlavou místního sboru, v dalším už bude hlavou národní církve, potom hlavou katolické církve, hlavou státu a nakonec monarchou, císařem, pape-

žem. Jakmile se zohavení Kristova systému uchytilo, už nebylo návratu. A po 1 300 let si podrobovalo a ničilo obyvatele západní Evropy, vedlo k úděsným krvavým následkům a staletím nezaznamenané bídy milionů lidí, zatímco se stát a církev přetahovaly o moc. S každým vyhoupnutím a samospádem houpačky se zmocňoval vlády nejprve stát, potom církev, pak stát.... A miliony lidí za to platily vysokou cenu – jak dočasnou, tak věčnou.

Po letech se Jeroným pokusil myšlenku obhájit, když prohlásil, že ačkoli první sbory byly vedeny staršími (v množném čísle), učinit jednoho staršího biskupem bylo účelné opatření (dodal bych, že církevními otci, zvláště Ignácem, vybájené), které vedlo k řešení problému popsaného v 1. Korintským 1,12, totiž problému stranického ducha. Ale to nikoho neomlouvá. Otcové neměli měnit Kristův systém, ať byl jejich úmysl jakkoliv chvályhodný. V každém případě platí, že Pavel napsal většinu svých dopisů na téma dvoustupňové hierarchie služebníků sboru až po 1. Korintským. Jinými slovy, i když si apoštolové byli vědomi problému v Korintu, nezačali fušovat do Kristova systému, aby ho vyřešili, ale až do konce Nového zákona prosazovali Kristův režim. Například, když se Petr setkal s porušováním Kristova systému, nezačal jej měnit. Naopak – dožadoval se jeho řádného dodržování (1Pt 5,1–4) – stejně jako Pavel v 1. Korintským 14, jak už jsem zmínil. Celý ten nesmysl s episkopií – že biskup má v církvi vyšší stupeň postavení, jako generál nad armádou, nemá žádnou oporu v Písmu, jak Jeroným sám

(slabě) připustil. Je to jen lidský výmysl a tradice, nic jiného.

A co se týče problému z 1. Korintským 1,12, Pavel mu ve svém dopise věnoval poměrně dost místa (1K 1,10–4,21). Proč tedy Otcové vynalezli své vlastní „řešení“? Proč nenásledovali v Písmu se nacházející apoštolský precedens jak řešit takový problémem? To je moje otázka. Otcové, kteří zastávali „apoštolskou poslušnost“, se ve skutečnosti od apoštolů odchylovali! Ať už „apoštolská poslušnost“ znamená cokoli, jistě by přinejmenším měla zahrnovat takové jednání, při kterém se sbory od apoštolské doktríny a praxe neodvracejí a nic k ní nepřidávají. Zdá se, že lidé, kteří vytrubují „apoštolskou poslušnost“ nejhlasitěji, mají představu, že si mohou pohrávat s tím, co apoštolové vyučovali, předepsali a ustanovili jako neměnné pro Kristovu církev. Pozoruhodné!

V praxi „apoštolská poslušnost“ znamená, že poslední apoštol má plné právo zavést do církve novoty a změny – „zjevení“ nebo „nové světlo“. Takový byl a je význam této myšlenky od chvíle, kdy se ujala. Když věřící, sbory nebo denominace ustanovují muže ze svého středu za apoštoly (i když jim tak neřikají!), očekávají, že jim budou říkat, co je co – a také definovat význam nových věcí.

Ignác se dopustil tří omylů. Za prvé, vymyslel nový úřad. Za druhé, zdeformoval biblické slovo a touto deformací pokřivil Kristův dar starších jeho sborům. A za třetí, započal nový směr, ve kterém platí, že biskup je roven apoštolovi. A tak kolem roku 200 byl biblický systém zohý-

bán do třístupňové hierarchie s biskupem, který stál nad staršími, a ti zase nad diákonky. To všechno se dělo ve jménu zachování jednoty. Čím větší byla autorita muže na vrcholu – předsedy, nikoho menšího, tím silnější byla jednota. Nebo tak se to alespoň tvrdilo.

Zpočátku biskup vedl jen jeden sbor. I tak byl v rámci každého sboru králem, centrem, kolem kterého se všechno ostatní točilo. Sbor byl vlastně jeho sborem. A navíc, žádný biskup – žádné svátosti (další termín, který otcové zavedli – viz výše). Žádné svátosti – žádný sbor. Žádný biskup – žádná jednota. Ignác zšel až tak daleko, že prohlásil, že by lidé měli přistupovat k biskupovi jako k Bohu, Kristu samotnému. Jinak, jak řekl, nebude žádný sbor.

Tento revoluční koncept, krajně odlišný od Nového zákona, se zpočátku nesetkal s obecným přijetím. Mnohé nám prozrazuje skutečnost, že Ignác byl ve své obhajobě nového systému velmi důrazný. Pravdou je, že o své nové třístupňové hierarchii nedokázal přestat mluvit – jeho dopisy (jen v jednom se o ní nezmiňuje) se hemží výzvami k nejpřísnější poslušnosti biskupům. Proč? Odpověď je zřejmá. Setkal se s tvrdou opozicí a pocítil potřebu ji překonat trvalým utužováním – pokusem společné všem, kdo se horlivě obrátili k příčině. Pokud napoprvé neuspějete, tlučte znovu a znovu. Pokud jste ani posledním úderem kladiva nezatloukli hřebík, možná to dokážete tím dalším.

Jeho snahy zafungovaly. Z pohledu Ignáce to fungovalo velmi dobře! Většina

nové uspořádání rychle akceptovala a všechna praktická opozice proti třístupňové hierarchii byla překonána natolik, že myšlenka svobodného biskupa nad staršími a diákonky se brzy stala univerzálním, hluboce zakořeněným pravidlem. *Z pares* se vyvinul *primus inter pares*, a poté *primus*. Z „všichni rovni“ se stalo „první mezi rovnými“ a nakonec „první“. Od této chvíle biblický systém balancuje na hraně porážky a je nahrazen vynálezem otců. Rovnost starších zmizela. A brzy lidé navzájem soupeří, kdo najde ten nejokázalejší termín, který by popisoval novou hierarchii. Například Klement Alexandrijský (r. 195) se nenechal zahanbit, když prohlásil, že „stupně“ v třístupňové hierarchii napodobují „andělskou slávu“!

Tímto způsobem episkopát brzy dosáhl toho, co bylo úmyslem jeho stvořitelů. Přinejmenším... vytvořil *navenek* sjednocenou katolickou církev hemžící se biskupy, kteří se mohli přerazit, aby ovládli organizaci – expandující globální korporaci, jejíž chapadla sahala dál a dál. Konference biskupů určovaly, co je pro univerzální církev ortodoxní a co *a kdo* není. Mottem bylo přizpůsobit se. Nepřizpůsobit se znamenalo dopustit se hereze. Souhlas znamenal samozřejmě souhlas s katolickou církví, jak byla definována biskupy. A jak se dalo očekávat, umocňoval pýchu člověka a jeho bažení po moci, hon za ambicemi a autoritativností řádu, jež v této horečnaté atmosféře prosperovala.

Co Kristova slova a apoštolský vzor? Zabránily tomu šílenství? Nezabránily. Jak

jsem již zmínil, otcové a sbory druhého století se nikdy ani nezajímali o to, zda Nový zákon ospravedlňuje jejich inovace. Podobně jako politici se spíše ohlíželi na to, co považovali za praktický pokrok v přijetí jimi navržené organizace, i když to byl výrazný odklon od způsobu vedení novozákonických sborů. Pokrok? Jaký pokrok? Například bylo jistě daleko jednodušší soustředit moc a rozhodování do rukou jednoho muže. To byl ale výrazný pokrok! Pluralita sobě rovných starších v každém sboru již nepřicházela v úvahu. Je vždy jednodušší jednat s jedním mužem – šéfem! Pokud chcete, aby se něčeho dosáhlo, jděte k tomu nejvyššímu! Stejně jako Izrael v dávných dobách, když vyžadoval krále, „jako je tomu u všech národů“ (1S 8,5–10;19–20), i sbory druhého století odmítly – spíše ignorovaly – Kristovu vládu a daly přednost svému vlastnímu systému, systému, který napodoboval svět, obzvláště římskou říši. Líbilo se jim to, chtěly to a dostaly to, i když Kristus výslovně varoval právě před konáním, jehož se dopouštěly:

- ◆ *Víte, že vládcové panují nad národy a velicí je utlačují. Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem. Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé* (Mt 20,25–28).
- ◆ *Víte, že ti, kdo platí u národů za první, nad nimi panují, a kdo jsou u nich velcí, utlačují je. Ne tak bude mezi vámi...* (Mk 10,42–45).
- ◆ *Králové panují nad národy, a ti, kdo jsou u moci, dávají si říkat dobrodinci. Avšak vy ne tak: Kdo mezi vámi je největší, buď jako poslední, a kdo je v čele, buď jako ten, který slouží... já jsem mezi vámi jako ten, který slouží* (Lk 22,25–27).
- ◆ *Nazýváte mě Místrem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat... Když to víte, blaze vám, jestliže to také činíte* (J 13,13–17).

Čtenáři, všichni známe tyto verše, že? Všimněte si obzvláště jednoho konkrétního verše: *Když to víte, blaze vám, jestliže to také činíte* (J 13,17). Tuto knihu jsem nena-psal proto, abych sestavil seznam zajímavých, i když smutných historických faktů, nad kterými můžeme všichni moudře a vážně přikyvovat nebo kroutit hlavou. Můj důvod je daleko důležitější a naléhavější. Chci udělat, co budu moci, abych přivolal dnešní sbory od lidí jako Ignác zpět k Ježíši Kristu. Nepochybuji o tom, že mnohé uráží, když tvrdím, že možná i většina reformovaných a evangelikálních sborů v této oblasti „služby“ a princepech, na kterých stojí, vzhlíží spíš k Ignáci, než k Ježíši Kristu. Možná to dělají nevědomky, ale na tom nezáleží. Bible nám jasně říká, že se jedná o omyl! Nemocný člověk nemusí znát název své nemoci nebo způsob, jak se nakazil, a přesto ví, že je nemocný. A především ví jistě, že potřebuje léčbu – ne jen detailní vysvětlení nástupu a rozšíření jeho infekce. Chce léčbu. A to samé platí pro toto zohyzdění sborů, že?

Dodnes tyto patristické nepřístojnosti tvoří základ téměř univerzálního důrazu na jednoho muže v církvi – i tam, kde se vede mnoho řečí o pluralitě starších a kde pluralita starších je rysem vyznání víry nebo zakládací listiny. Jsem rád, že mohu říct, že je to „téměř“ univerzální a ne „zcela“ univerzální. Obávám se však, že to je jen drobeček útěchy tváří v tvář zlostně rozšklebenému odpadnutí od Nového zákona v této záležitosti.

Tolik k obrovské škodě, kterou Ignác způsobil Kristově věci. Způsobil? Páchání škody pokračuje!

Další krok: Apoštolská poslušnost a třístupňová hierarchie se spojují

Irenej z Lyonu (180) posunul sbory ještě o krok dál, když spojil myšlenky Klementa Římského a Ignáce a snažil se dokázat, že „apoštolská poslušnost“ přichází skrze biskupy, což, jak se pokoušel tvrdit, bylo původně ustanoveno apoštoly. Domníval se, že to samo o sobě zajistí ortodoxnost. Když psal Irenej proti těm, jež odmítal jako heretiky, argumentoval: „My, katolická církev, máme biskupy – následovníky apoštolů. Vy ne! Nemáte biskupy posvěcené do nástupnické linie. To vede nutně k anarchii a omylu! A proto máme pravdu. A proto vy se mýlíte. Q. E. D.“ K završení toho všeho Irenej prohlašoval, že tato apoštolská poslušnost se vztahuje v první řadě na římskou církev – podle jeho názoru hlavní církev, církev, se kterou by měly všechny ostatní souhlasit.

Dovolte mi podívat se na Irenejův výrok o „biskupech, jež byli původně ustanoveni

apoštoly.“ Musíme zde být opatrní. Nesmíme zapomínat, že slovo „biskup“ se nachází v Novém zákoně. Ano, ale slovo „biskup“ tak, jak ho používali otcové, je úplně jiné zvíře. Biskup otců má v sobě geny Valihracha. To je rozdíl – a veliký! Navíc to byly sbory, kdo v Novém zákoně ustanovoval své starší – apoštolové je sborům nevnucovali. Pravda, apoštolové a jejich zástupci, evangelisté Timoteus a Titus, zabezpečili, že starší byli ve sborech ustanoveni – ale byly to jednotlivé sbory pod vedením Duha svatého, kdo ustanovovaly své starší (Sk 14,23; 20,28; 1Tm 3,1–7; Tt 1,5–9). Ostatní sbory do toho nezasahovaly. O skutečnosti, že Pavel a Barnabáš v *každé té církvi ustanovili starší* (Sk 14,23), si povíme později. Tento verš zcela jistě neznamená, že „v každé té církvi apoštolové ustanovili biskupa, který měl apoštolskou autoritu, takže on mohl na druhou stranu ustanovit další generaci (apoštolských) biskupů, a tak dále ad infinitum“. Irenej se mýlil. Až tak je to jednoduché. Naneštěstí mu uvěřily miliony a miliony pořád věří jemu a jeho valihrachovskému žvanění a ignorují a odmítají Písmo.

Zádrhel: Origenova lumpárna

Co se týče zabezpečení jednoty prostřednictvím apoštolské poslušnosti, některé fundamentální omyly v systému byly odkryty v případě s Origenem (184–254/5). Díky němu se odhalilo, že nastolený systémem přinesl totální zmatek. Údajný nástroj pro zachování jednoty se naopak ukázal být příčinou sporů. Stalo se to takto: Origenes, „laik“, znemožnil svého domácího ale-

xandrijského biskupa Demetria tím, že za svého pobytu v Palestině kázal. Proč to bylo nepřipustné? „Laik“ a vykládat Písmo na setkání, kde je přítomen biskup? Šokující! Starý konzervativní Demetrius napadl caesarejského a jeruzalémského biskupa, Origenovy podporovatele v této „neslýchané“ praxi, a rebel byl vypakován z domova. Alexandr Jeruzalémský však Demetriovi oponoval a Origena se zastal. Později byl Origenes uveden do služby – navzdory

všem pravidlům – dvěma biskupy mimo jeho domovinu a to opět zvířilo Demetriův hněv. Origenes svým vyučováním a konáním porušoval eklesiastický řád, a tím si přivodil obvinění z hereze a stal se předmětem sporů mezi biskupy. Tolik k jednotě, kterou měl zabezpečit tento episkopální systém! Mohu se zeptat všech současných příznivců otců: Je Origenes pravým otcem nebo není?

OTÁZKY A ODPOVĚDI K TÉMATU DÁVÁNÍ

Capitol Hill Baptist Church

Nedávat na sbor

Co byste měli dělat, když nechcete dávat na sbor, protože nesouhlasíte s tím, jak jsou peníze využívány? Jste členem sboru a součástí toho je možnost, že nebudete souhlasit s tím, jak sbor s penězi nakládá. Budete pak v pokušení, zda vůbec máte na sbor dávat nebo přísně vymežit, jak by se váš dar měl použít. Jestliže se sbor už nedrží Kristova učení, jistě bychom ho neměli podporovat (2J 9–11). Ale pokud se vzájemná neshoda týká druhořadých záležitostí, jako je příliš mnoho vydání, pak musíme pokračovat v dávání a zároveň pracovat na jednotě (1K 1,10). Přinejmenším nesmíme přestat podporovat své kazatele (1Tm 5,17–18). Pokud přestaneme dávat úplně, přestaneme být poslušní vůči Bohu. Také se potřebujeme ujistit, zda naše rozhodnutí vymežit možnosti použití našeho daru není z naší strany skutkem sobectví, kterým chceme sbor ochromit.

Dávání nekřesťanským organizacím

Můžeme dávat na nekřesťanské organizace? Bůh uplatňuje svou obecnou milost na každého, takže není špatně, když podporujete světskou organizaci, která například zajišťuje potravu pro chudé. Stále však platí, že nechcete podporovat organizaci, která je nepřátelská vůči evangeliu (2J 9–11). Asi by však bylo lepší, abyste své peníze darovali na šíření evangelia, tedy křesťanským organizacím, které pečují o chudé.

Dávání bankovním převodem

Je v pořádku dávat na sbor bankovním převodem? I když Písmo vyučuje, že dávání má být pravidelné (1K 16,2) a součástí společného uctívání, dávat můžete i jindy a mělo by to být součástí každodenního života. Mnoho lidí si uvědomilo, že dávání bankovním převodem jim pomáhá dávat pravidelně. Obvyklá námitka vůči tomuto typu dávání je, že takové dávání už není ze

srdce, protože je často automaticky nastavené. Jistě, vaše dávání bankovním převodem musíte předem promyslet. Takový způsob dávání může možná u někoho způsobit, že se stane lhostejným, ale to dokáže i pravidelné vypisování šeku. To, co Bůh žádá, je radostný dárcce (2K 9,7). To je to důležité. Lhostejnost v dávání změníte tím, že si připomenete Kristovu oběť za nás, a také to, že všechny věci patří jemu. Vraťte se k evangeliu.

Přebytek z příjmu

Co mám dělat s přebytkem peněz poté, co dám na Boží dílo a zaplatím své výdaje? V této otázce máte mnoho křesťanské svobody. Pokud máte dluhy, mohli byste je splatit dříve. To vám poskytne více finanční flexibility a zbavíte se tak zadluženosti. Mohli byste je všechny darovat, není nic špatného, když vícero lidem přinesete požehnání svou štědrostí. Mohli byste si také našetřit na budoucí výdaje, jako je nové auto. Existuje jediné varování ohledně šetření – abyste peníze nehromadili a neskládali v ně svou důvěru.

Z výplaty nic nezbyvá

Je správné nedat nic, jako když vám po zaplacení nutných výdajů nic nezůstane? Písmo očekává, že křesťané budou štedří a budou dávat (Mt 6,2). Pavel říká Timoteovi: *...napomínej je, ať konají dobro a jsou bohatí v dobrých skutcích, štedří, dobročinní* (1 Tm 6,18). Z toho vyplývá, že jakmile křesťané něco dostanou, měli by praktikovat dávání, i když jde o malé částky. V opačném případě ztrácejí radost

z dávání a příležitost růst ve víře. Ale existují pravděpodobně jisté okolnosti, kdy člověk nehřeší, když nedává, a to, když se ocitne bez peněz.

Dávání ve víře

Měli bychom dávat nad své možnosti, abychom tím dali vyrůst své víře? Za prvé, dávání by vždy mělo být promyšlené a formou dávání stranou (1K 16,2). Bylo by bláhové a bezohledné dávat tolik, že se budete muset zadlužit nebo se stát něčí přítěží. Bůh nás povolává, abychom rostli v milosti dávání (2K 8,7). Ta vdova, například, dala své dvě mince, všechno, co měla na živobytí. Použila své peníze, aby vyrostla její víra, což bylo před Bohem chvályhodné. Když měla tak málo, jistě si uvědomovala, s čím musí vyžít. Kdyby si toho nebyla vědoma, pak by bylo otázkou, jestli dávala z víry nebo ne. Stejně bychom měli dávat své prvotiny. Tak vyjadřujeme důvěru v Boha ohledně budoucnosti, i když nevíme, co se může příští měsíc s naším rozpočtem stát (např. naše auto bude potřebovat opravu za tři tisíce dolarů!). Neexistuje jiný jistější způsob, jak to udělat, než vírou. Neznáme budoucnost, ale známe svého Boha a on se o svůj lid postará, když mu budeme důvěřovat, a on chce, abychom na něm byli stále závislejší.

Evangelium prosperity

Co je evangelium prosperity a proč je špatné? Současné evangelium prosperity se začalo šířit na počátku 19. století. Učitelé evangelia prosperity hodnotí křesťanství podle toho, co z něho můžeme

získat pro tento život. Tito učitelé často prohlašují, že obdrželi mimo biblická zjevení od Boha. „Podle evangelia prosperity můžete dosáhnout pomoci vyslovování správných slov a vírou v tato slova úžasných výsledků, protože Bůh ustanovil duchovní zákony, které vládnu touto světu. Úkolem věřícího je používat tato slova, aby došlo k uplatnění duchovních zákonů k jeho vlastnímu prospěchu. Pokud věřící opakují správná slova a věří, pak je Bůh musí požehnat, protože duchovní zákony platí.“ Tak vyzdvihují člověka a z Boha dělají osobu, která existuje jen proto, aby naplňovala potřeby lidí. Biblická oběť, poníženost a utrpení v takové teologii chybí. Evangelium záchrany z hříchu je v konečném důsledku převráceno na záchranu z těžkého života v chudobě.

Desátky

Jsou křesťané povinni dávat deset procent na sbor? Existují křesťané, kteří si myslí, že desátek je křesťanské minimum (např. Randy Alcorn), protože jinak bychom snižovali biblickou normu stanovenou ve Starém zákoně. Ale tento názor není Novým zákonem pod novou smlouvou ospravedlnitelný. I když deset procent může být pro některé lidi nápomocným cílem nebo nastavenou lafkou, církev nejsou starozákonní Izraelci, jejichž zřízením byla teokracie s občanskými a ekonomickými zákony zahrnujícími desátky. Pod novou smlouvou jsou Boží zákony vepsány do srdcí jeho lidu a dávání je úměrné tomu, co člověk má. Novozákonní křesťané nemají dávat neochotně nebo z donucení, jak tomu bylo s desátky, ale radostně. Bůh se více zabývá naší oddaností než našimi dolary.

BOŽÍ SVRCHOVANOST

PROČ BŮH NĚKDY NEVYSLÝCHÁ MODLITBY?

Štěpán Rucki

Křesťané často vyznávají v různých svědectvích, jak Bůh vyslyšel jejich modlitby. Avšak mnoho křesťanů se modlilo a modlí, aby Bůh zakročil, aby je zachránil, aby vyřešil problém, s kterým zápasí, aby uzdravil nemocného člena rodiny apod. A Bůh mlčí. Podívejme se do současného světa, kolik křesťanů trpí, kolik je pronásledováno, kolik dokonce umírá a Bůh jakoby na všechna tato volání a modlitby odpovídal mlčením.

Možná také vy jste si kladli otázku, proč vaše modlitba nefunguje, zdánlivě není účinná.

C. S. Lewis ve své esejí Účinnost modlitby píše: „Modlitba je žádost. Podstatou žádosti je na rozdíl od nátlaku to, že jí může a nemusí být vyhověno. A jestliže nekonečně moudrá bytost naslouchá žádostem konečných a pošetilých tvorů, samozřejmě že jim někdy vyhoví, a jindy nevyhoví.“

Když se modlíme, musíme počítat s tím, že „ne“ je v některých případech také Boží odpovědí na modlitbu. Důvodů, proč Bůh odpovídá na naši modlitbu „ne“, může být více a na některé z nich se chceme nyní trochu blíže podívat.

Správné srdce

Pokud žijeme v hříchu, kterého se nechceme vzdát, nebo když děláme věci, které bychom dělat neměli a Boha neposloucháme, nemůžeme očekávat, že nás vyslyší. Bůh nemůže odpovědět na naše modlitby, dokud setrváme v hříchu. V modlitbě Páně se modlíme: *a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům* (Mt 6,12). Pokud tedy neodpouštíme našim viníkům, nemůžeme očekávat vyslyšení modliteb.

Další překážkou vyslyšení modlitby může být situace, když zamýšlíme **zlo ve svém srdci**: *Kdybych se snad upnul srdcem k ničemnosti, byl by mě Panovník nevyslyšel* (Ž 66,18). Špatné motivy, zloba, ničemnost v srdci, to jsou možnosti, proč Bůh mlčí a na volání neodpovídá.

Dalším problémem mohou být **neurované vztahy**. Apoštol Petr napomíná křesťany, když jim píše: *Prokazujte jim [ženám] úctu, protože jsou spolu s vámi dědičkami daru života. Tak vašim modlitbám nebude nic překážet* (1 Pt 3,7). Neúcta k ženám, neúcta k našim nejbližším v rodině i ve sboru může být důvodem, pro Bůh naše modlitby nemůže vyslyšet. – Bůh neodpovídá na modlitby, když prosíme nedobře a podléháme vášním, když chceme uspokojit své zvrá-

né touhy: **Prosíte sice, ale nedostáváte, protože prosíte nedobře: jde vám o vaše vášně** (Jk 4,3). Lidé (a žel to platí i o křesťanech) podleli různým žádostem, chtějí mít vše a mít to hned, chtějí mít více než ostatní. Když se modlíme, naše motivy musí být čisté. Když jsou naše modlitby sebestředné, sobecké, Bůh, nemůže splnit naše žádosti.

Bůh ví, co je nejlepší

Boží odpověď na modlitby je určována Božími záměry. Nemůžeme očekávat, že Boží odpověď na všechny naše modlitby bude ano, protože jsme hříšníci a ne vždy víme, co je pro nás správné. Jeho odpověď na naši modlitbu může být „ne“, a to v situacích, kdy ho prosíme o věci, které ve skutečnosti nejsou pro naše dobro a jeho slávu.

Bůh nám nedává vždy to, co bychom chtěli. On nám dává to, co potřebujeme. A Bůh ví, co je nejlepší. On nás stvořil a ví nekonečně mnohem více než my. Ví, co je pro nás dobré a co pro nás dobré není.

Stejně jako dobří rodiče nesplní vždy žádosti svého dítěte, protože by to nesloužilo k jeho dobru. Nůž je dobrá věc, ale co se stane, když ho dáte malému dítěti, které vás o něj prosí?

Ruth Grahamová, manželka známého evangelisty Billy Grahama, ve svých pamětech vzpomínala, jak se modlila za jednoho muže, za kterého se chtěla provdat. Později byla moc vděčná, že Pán Bůh její modlitbu nevyslyšel. Tehdy ještě neznala svého budoucího manžela a později si uvědomila, jaké by to bylo ne-

šťestí, kdyby vstoupila do manželství s tím předchozím člověkem.

Některé situace, kdy Bůh nevyslyšel naše modlitby, pochopíme ještě zde na této zemi. Ale jsou určité situace, které pochopíme až na věčnosti, a důvody, proč Bůh naši modlitbu nevyslyšel, nám zde zůstanou skryté.

Modlitba podle Boží vůle

Když se modlíme, musíme zkoumat Boží vůli. *Máme v něho pevnou důvěru, že nás slyší, kdykoliv o něco požádáme ve shodě s jeho vůlí* (1J 5,14). Ve víře nemůžeme Boží vůli obejít. Když neprosíme v souladu s Boží vůlí, není to projev skutečné víry v Boha.

Když se v zahradě Getsemane Pán Ježíš modlil před svou mučednickou smrtí, prosil Otce aby, je-li to možné, jej minulou hroznou utrpení. Současně však v této modlitbě podřizoval svůj život Boží vůli: *Abba, Otče, tobě je všecko možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne, co já chci, nýbrž co ty chceš* (Mk 14,35–36).

C. S. Lewis píše k tomu velmi výstižný komentář: „V Getsemane se nejsvatější ze všech modlitebníků třikrát modlil, aby od něj byl odňat jakýsi kalich. Nestalo se tak. Představu, že modlitba je nám doporučena jako nějaký neselhávající trik, můžeme tedy zavrhnout.“ A tak každá modlitba by měla být zakončena slovy „ne má, nýbrž tvá vůle se staň“.

Modlit se s vírou, bez přestání

Jinou příčinou, že Bůh neodpovídá na naše modlitby, může být skutečnost, že

jsme se přestali modlit. Pavel v listu Tesalonickým píše: *Modlete se bez přestání* (1Te 5,17). A Pán Ježíš uvádí podobnoství o dotěrné vdově, která neustále obtěžovala nespravedlivého soudce, až jí vyhověl, těmito slovy: *Vyprávěl jim také podobnoství, jak je potřeba stále se modlit a nevzdávat se...* (Lk 18,1). Neměli bychom se obávat toho, že Bůh neslyší naše prosby. On je slyší a stará se o nás. Měli bychom se obávat toho, abychom z důvodu pokušení, zkoušek a soužení nerezignovali a nepřestali se modlit.

Očekávat na Jeho čas

Ve skutečnosti existují tři druhy Boží odpovědi na naše modlitby. Někdy je to „ano“, někdy „ne“ a někdy odpověď zní „čekej“.

Kazatel říká: *Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas* (Kaz. 3,1).

V listu Židům čteme: *Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno* (Žd 10,36). Když Boží odpověď na naše modlitby je někdy „ne“, neměli bychom mu přestat důvěřovat. Pán Bůh totiž může na naši modlitbu odpovědět později, když přijde jeho čas na odpověď.

Pán Bůh slíbil Abrahamovi, že bude mít syna. Když však Abraham viděl, že jeho žena stále nemá dítě, přestal být trpělivý, a chtěl vyřešit problém po svém. Vzal si za ženu otrokyni své manželky a ta s ním otěhotněla. Následky tohoto kroku byly katastrofální a jsou vidět stále i v dnešní době, když se podíváme na situaci na Blízkém

východě. Bůh nakonec odpověděl na Abrahamovy modlitby v době, kdy to bylo pro Abrahama nejlepší.

Pokud Boží odpověď je „ne“, musíme trpělivě čekat a důvěřovat Bohu, že nás vyslyší svým způsobem, ve svém čase. Je docela možné, že má pro nás naplánováno či připraveno něco mnohem lepšího, než si my v určité době představujeme.

Někdy nevíme, proč Bůh mlčí

Dr. Carl Laney, profesor biblické literatury, píše o zkušenosti, která může být některým z nás velmi blízká: „Můj přítel po dvou letech boje s lymfomem požádal o propuštění z nemocnice domů a za dva dny na to zemřel. Bezpočetněkrát jsem se modlil, aby Bůh daroval remisi v jeho nádorovém onemocnění. Moje rodina se modlila. Žena jeho přítele a celá jeho rodina se modlila. Naše církve se modlila. Všichni jsme byli přesvědčeni o tom, že Bůh by byl velmi oslaven, kdyby mému příteli dovolil setrvat zde na zemi a vydávat svědectví. Ale naše modlitby nebyly vyslyšeny.“

Mnoho lidí se diví, proč milující a všemohoucí Bůh neodpovídá na modlitby svého lidu. Někteří lidé chápou modlitbu jako způsob, jak dosáhnout některých věcí, jak manipulovat s lidmi, jak se vyhnout nepříjemnostem a jak udržet určitou hladinu štěstí. A když Bůh jim nepřináší požadované věci, cítí se zklamáni a rozčarováni. Hlavním problémem je, že tito lidé mají nesprávný pohled na modlitbu. Modlitba není zaklínadlo ani magický úkon nebo stroj, který funguje automaticky.

Není to mincovní automat – vhodíš peníze, a vypadne nápoj nebo svačina.

Ano, Bůh určitě vyslyší naše modlitby a každý křesťan, který žije s Bohem, může dosvědčit, že Bůh odpovídá na modlitby. Ale proč Bůh někdy neodpovídá na naše modlitby, i když by mohl. Zmínili jsme se už o některých příčinách, proč Bůh na modlitby neodpovídá. Avšak někdy nastanou situace, kdy nemůžeme najít žádnou z těchto příčin, a Bůh přesto mlčí. Můžeme být dokonce přesvědčeni o tom, že to, oč prosíme, by přispělo k Boží slávě a k našemu dobru. Ale přesto nepřichází žádná odpověď. Co dělat v těchto situacích, jak to vnímat?

V Božím slovu máme zaznamenáno více případů, kdy Bůh nevyslyšel modlitby svých služebníků – např. modlitbu krále Davida, aby dítě, které měl s Batšebou, nezemřelo. Nebo modlitby Mojžíše, Jóna, Jonáše či Eliáše, kteří prosili, aby mohli zemřít. V Novém zákoně je zaznamenána modlitba apoštola Pavla, velkého modlitebníka, která nebyla vyslyšena. Pavel prosil Boha třikrát, aby ho zbavil určitého utrpení v životě, které nazývá „ostnem“. Nevíme přesně, co to bylo – zda nemoc, nějaké postižení či jiný druh utrpení. Ale Pán Bůh jej toho nezabavil a Boží odpověď byla: *Stačí, když máš mou milost; vždyt v slabosti se projeví má síla* (2K 12,7–9). Boží milost byla postačující.

Některé modlitby velkých Božích lidí zůstaly nevyslyšeny. Proč tak Pán Bůh rozhodl? Prostě nevíme. Tito věřící lidé možná dostali příležitost, aby názorně předvedli svou trpělivost, vytrvalost a neoblomnou víru – a to vše k Boží slávě.

Musíme si pamatovat, že Bůh zamýšlí pro nás vždy to nejlepší, a to dokonce i v situacích, kdy jeho odpověď je jiná, než bychom si přáli slyšet. Jeden verš z Přísloví říká: *Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej. Poznávej ho na všech svých cestách, on sám napřímí tvé stezky* (Př 3,5–6).

Je důležité, aby lidé, kteří procházejí obtížným obdobím v životě, kdy mají pocit, že Bůh je neslyší, nacházeli povzbuzení u lidí v církvích, ve společenství, aby na Boha nezanevřeli. V mnoha případech je to období, kdy mohou osobnostně zrát a pochopit některé nové dimenze vztahu s Bohem.

Varování před falešným pocitem Boží přízně

U lidí, kteří často dostávají pozitivní odpovědi na své modlitby, může vzniknout pocit Boží přízně. C. S. Lewis ve své eseji o účinnosti modlitby však varuje před takovým pohledem: „Bylo by ještě horší považovat lidi, kteří dostanou vše, zač se modlí, za jakési dvorní oblíbence, lidi, kteří mají vlivné postavení před trůnem.

Odmítnutá Kristova modlitba je na to dostatečnou odpovědí.“

A pak pokračuje líčením zkušenosti jednoho křesťana: „Viděl jsem mnoho nápadných odpovědí na modlitbu a nejednou takovou, kterou jsem považoval za zázrak. Obvykle však přicházejí na začátku: před obrácením nebo krátce po něm. Jak křesťanský život pokračuje, zdá se, jako by jich ubývalo. Nejenže jsou odmítnutí častější, jsou neklamnější a důraznější.“

A úvahu o vyslyšení či nevyslyšení modliteb křesťana uzavírá zvláštní myšlenkou: „My, malí lidé jako vy a já, dostaneme-li někdy odpověď na své modlitby vzdor vši naději a pravděpodobnosti, neměli bychom zatím raději vyvozovat ukvapené závěry ve svůj prospěch. Kdybychom byli silnější, možná by s námi nebylo nakládáno tak jemně. Kdybychom byli odvážnější, možná bychom byli vysláni, abychom s mnohem menší pomocí bránili ve velké bitvě mnohem beznadějnější stanoviště.“

Předneseno na konferenci mládeže BJB v Lovosicích, zkráceno autorem.

JSME BOŽÍ LOUTKY?

Pavel Steiger

Mnozí křesťané namítají: Jestliže je Boží vyvolení a povolání (nové stvoření) sto procentně účinné a neodolatelné, potom jsou vyvolení lidé pouhé loutky bez svobodné vůle. Cítíte se loutkou proto, že jste se tělesně narodili, že existujete, že jste byli Bohem stvoření fyzicky, že vám Bůh

zvolil otce, matku, barvu pleti, pohlaví, národnost, místo narození, inteligenci, nadání, vlohy, vzhled, zdraví, společenské postavení atd.? To vše nám bylo přece dáno shůry, Boží svatou vůlí, v rámci Boží obecné milosti. Byla snad čistá dívka, panna Marie loutkou, protože si ji Bůh stvořil pro

ten účel, aby v jejím životě utkal člověka Ježíše? Byl snad apoštol Pavel loutkou, protože v něm Bůh stvořil nového, vnitřního člověka, účinnou nádobu k roznášení evangelia pohanům, když byl ještě posedlý aktivní nenávisť vůči následovníkům Krista? Byli snad loutkami Ábel, Noe, Abram, Izák, Jákob, Mojžíš a apoštolové? Hledal z nich snad někdo Boha, nebo si je vyhlédl Bůh? Bůh jim i nám neustále dokazuje, že Jeho svatá vůle je nekonečně nadřazena naší padlé vůli. Vůle stvoření, ať padlého, nebo znovuzrozeného, přece nemůže přesahovat vůli Stvořitele, která nemá mezí, která je transcendentní. Následující text vyvrací každou představu, že Bůh ve své svrchovanosti tvoří z lidí loutky: „Nemyslete si [farizejové], že můžete říkat: „Náš otec je Abraham [tělesný]!“ Pravím vám, že **Bůh může Abrahamovi stvořit děti** [duchovní, zaslíbené, vyvolené] **z tohoto kamení**“ (Mt 3,9).

Vykoupení Božích vyvolených svatých je v žalmech ztotožněno s Božím novým stvořením, které již věří, vidí svého Boha, proto jej chválí k Jeho slávě: „Pro budoucí pokolení je to psáno, **aby lid, jenž bude stvořen** [Boží svatý, vyvolený lid, církev], **chválil Hospodina**, že pohleděl ze svých svatých výšin, že Hospodin shlédl z nebe na zem, vyslyšel sténání vězňů [těch, nad kterými se smiloval a slitoval; Ex 33,19b], osvobodil syny smrti [Jeho vyvolené sténající satanovy vazaly]“ (Ž 102,19–21).

Spor netkví v tom, zda jsme ovládané loutky, nebo ne. Spor tkví v tom, zda máme Boží volnost, kontakt, styk s Kristem, nebo Satanskou „volnost“, kontakt, styk

s ďáblem; zda je naším vymezeným působišťem Boží město (Zj 21,20), nebo chatřč toho Zlého. Zda jsme již v Kristu, nebo ještě setrváváme v tom Zlém. Pouze volnost v Kristu zaručuje skutečně svobodnou vůli: „Když vás Syn osvobodí [vytrhne ze satanových spárů], budete skutečně svobodni [vaše zotročená vůle bude osvobozena]“ (J 8,36). Pro vysvobození se vždy rozhoduje ten, kdo vysvobozuje, nikoli ten, kdo je vysvobozován. Je snad zachráněný loutkou zachránce jenom proto, že neměl na své záchraně aktivní podíl? Vysvobozený je nově stvořen k oslavě Boha, aby vyprávěl o Božím nejchvályhodnějším činu, tj. vykoupení ďáblových vězňů Ježíšem Kristem na kříži (Iz 43,21); čím víc sděluje Kristův kříž duchovně mrtvému světu, tím je svobodnější.

Opravdová svoboda je pouze v Kristu: „Tu svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho [ďábla]“ (Ga 5,1). Přirozený člověk je otrokem hříchu, je maňáskem navlečeným na ďáblově ruce. Co však může být úžasnějšího než být navěky svírán v dlani Všemohoucího, být Jeho vlastnictvím? Žádné malé dítě se necítí být omezenou loutkou, protože patří svým rodičům. Bezpečí hledá v rodičovské náruči. Když se mu rodiče ztratí z dohledu, začne křičet. Malé, nemohoucí dítě vůbec netouží po svobodě od rodičů, protože si velmi dobře uvědomuje, že by bez jejich péče zahynulo. Rodiče znamenají pro malé dítě bezpečí. Podobně Boží maličci (Mt 11,25) nacházejí život, bezpečí a svobodu jen u svého nebeského Otce; když se jim „ztra-

tí“ z dohledu také začnou v modlitbách křičet. On je nejen vyvedl ze satanova otroctví, ale nadto si je osvojil: „Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? **Nepaříte sami sobě! Bylo za vás zapláceno výkupné.** Proto svým tělem oslavujte Boha“ (1K 6,19–20). Takové prohlášení má dalekosáhlé důsledky. Stát se Božím vlastnictvím znamená být Jeho osvojeným synem a dcerou, patřit do Boží domácnosti.

Mnozí křesťané nechtějí být Božími „roboty“, „loutkami“ ani „otroky“. A měli by pravdu, kdyby Bůh nebyl svatý. Neděsme se slova otrok. Otrok je ten, kdo je legálně vlastněn jinou osobou. Být vlastněn samotným dobrým a svatým Bohem je největší privilegium, jakého se může komukoliv dostat. Znovuzrozený křesťan by ne-

měl mít větší touhu než být nádobou k Božímu užitku, být Jeho oddaný doulos, tj. otrok. Většina českých i cizojazyčných překladů Bible, z historické, politické korektnosti překládá slovo doulos chabou náhražkou „služebník“. Rozdíl je propastný; otrok je vlastněn pánem, služebník je pánův svobodný zaměstnanec.

Chci být vlastněn Pánem, chci být Jeho otrok, nechci být služebník, nechci mít „svobodu“ od Pána, od Jeho spravedlnosti; tu už jsem měl (Ř 6,20). Chci, aby moje svoboda byla vymezena Bohem, který nemá meze! Netoužím po přirozené „svobodě“, ta mne držela v otroctví jako satanovu loutku téměř 40 let. Jsem šťasten, že mne Bůh, mrtvého v satanovi, vzkřísil a pokřtil, tj. vložil do Krista, že mi daroval svobodu v Kristu a touhu po Boží vůli ve mně. Chci,

Nabídka z nakladatelství STEFANOS pro čtenáře elektronických knih:

6× Richard Wurmbrand za 200 Kč*

www.hlas-mucedniku.cz/akce

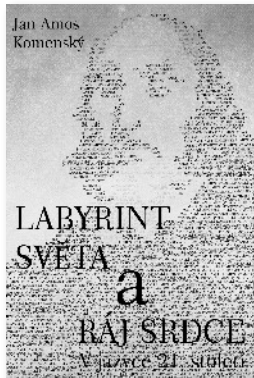
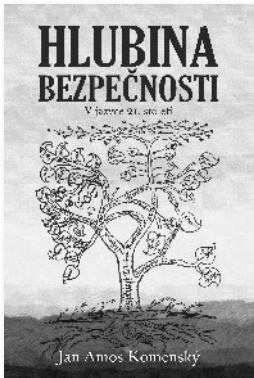
* Celková cena při společné objednávce titulů
*Kristus na židovské cestě, Od utrpení k triumfu, Sám s Bohem,
 V Božím podzemí, Věžňské zdi kdyby promluvily a Vítězná víra*
 v elektronické podobě (EPUB + Kindle).

aby mne přetvářel ke své podobě, abych se stal Jeho dílem. Chci být rukavicí na Kristově ruce, která dokonale kopíruje pohyb Jeho prstů. To je to, po čem toužím! Jsme jedno tělo, jehož hlavou je Kristus (Ef 5,23b). Jsou snad tělesné orgány loutky nebo roboti mozku jenom proto, že je mozek ovládá? Touží snad některý z tělesných orgánů být mimo tělo a nepodléhat

řídícím podnětům mozku? Každý amputovaný orgán přece nutně hyne. Navýsost toužím, aby z Kristovy hlavy, ke mně dolů, do Jeho těla vedly nervové provázky, nitky a drátky, které mne ovládají, abych, kdybych byl Jeho rukou, reagoval alespoň tak poslušně, jako moje tělesná ruka poslouchá příkazy z mého mozku!

Z knihy Svou slávu nikomu nedám.

POUTNÍKOVA ČETBA – 3 × JAN AMOS KOMENSKÝ

Hlubina bezpečnosti (NOVINKA)

116 stran, formát 152x228 mm, pevná vazba, cena: 250,- Kč

Labyrint světa a ráj srdce

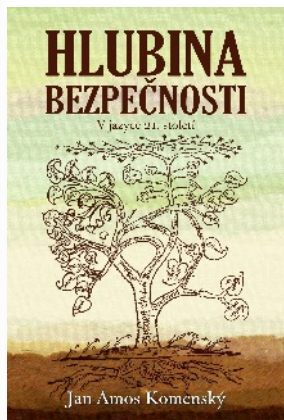
168 stran, formát 152x228 mm, pevná vazba, cena: 280,- Kč

Zpráva a naučení o kazatelství

147 stran, formát 152x228 mm, pevná vazba, cena: 240,- Kč

**Při zakoupení všech tří titulů dostanete jako dárek
CD Labyrint v ceně 150,- Kč zdarma!**

(CD Labyrint lze objednat i samostatně.)

Poutníková četba

HLUBINA BEZPEČNOSTI

Jan Amos Komenský

Komenský se znovu ukazuje jako dobrý znalec nejen Písma samotného, ale také lidské duše, lidského života i lidského souzení. Zná dobře naše pokušení i touhy. Jeho srdce je srdcem pastýře Kristových beránků, který hledá pro Boží ovečky cestu na klidné pastviny u pokojných vod, kde neklidné srdce člověka spočine v Bohu.

*116 stran, formát 152x228 mm,
pevná vazba, cena: 250,- Kč*

SOLI DEO GLORIA

Sborník k Zimní konferenci 2011

Latinské slovo „solus“ „sola“ znamená „pouze“, „jedině“. Jedině Písmo, jedině Kristus (jedině v Kristu), jedině milost, jedině vírou a jedině Bohu sláva – to je pět pilířů reformace, o nichž reformátoři byli přesvědčení, že představují základ křesťanské víry a praxe.

Reformační „solas“ byla namířena proti učení a praxi dominantní římskokatolické církve. Jsou tyto reformační základy relevantní ještě v dnešní době? Jestliže ano, pak je otázkou, proti komu či čemu jsou tyto pilíře vymezující v dnešní době.

Konference Zápasu o duši a Poutníkovy četby byla v roce 2011 věnována reformačním základům evangelikalizmu.

Příloha: Cambridgeská deklarace konfesioních evangelikálů

106 stran, 122x180 mm, lepená vazba, cena: 89,- Kč

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623, Poutníková četba, Žandov 85, Chlumeč 403 39

Ukázky z knih najdete ve čtenářském koutku na www.PoutnikovaCetba.cz.

NEPRODEJNÉ!

ISSN 1804-2880 (Print), ISSN 2336-8330 (Online)